No. 21

NUMĂRUL 1 DIN NOEMBRIE 1941

Belgia 2 fr. Boemia-Moravia 2,50 kr. Bulgaria 6 leva Croaţia 5 kuna Danemarca 50 øre Elveţia 45 rappen Franţa 4 fr. Grecia 4 dinari Iran 3 rial Italia 2 lire Luxemburg 25 pfennig Norvegia 45 øre Portugal 2,— esc. România 16 lei Serbia 5 dinari Slovacia 2,50 ks. Spania 1,50 pes. Suedia 50 öre Turcia 12 k. Ţările de Jos 20 cents Ungaria 36 filleri

Signal

O ţeavă de tun plesnită

Un proiectil care era destinat poziţiilor germane a explodat în ţeava acestui tun sovietic de mare calibru şi l-a sfâşiat dându-i forma unui palmier bizar din oţel

Fotografia reporter de război Jäger

Signal

Din cuprinsul Numărului 1 din Noembrie 1941

PAGINA

Din campania contra Sovietelor

Pe front larg peste Nipru
Relatările dramatice ale reporterilor de război germani din comp. de prop. despre trecerea marelui fluviu cu ajutorul șalupelor de asalt ... 11

Umăr la umăr ca acum 25 de ani
Reporterul de război al revistei noastre din comp. de prop., Grossmann, a luat parte la luptele din sectorul unguresc de pe frontul din răsărit .. 6

După aceea
Interesante fotografii aeriene de pe câmpiile de bătălie din răsărit, părăsite ... 20

Marșul în libertate
Prizonieri de război ucrainieni se reîntorc acasă ... 8

Avioane germane pe frontul finlandez
Fotografii în culori de pe frontul din tundră ... 9

Un aviator sovietic a trebuit să sară din avion ... 22

Șoseaua dute-vino
Desenatorul revistei noastre reporterul de război Hans Liska din comp. de prop. descrie în desen colorat gigantica organizație a aprovizionării germane ... 23

Din lupta contra Angliei

„Generalul Timp" mai este de partea Angliei?
„Signal" despre un factor care nu mai joacă rolul din trecut ... 4

Școala bătăliei din Atlantic
Vizităm o școală de submarine ... 15

Piersice pentru Africa
Reporterul de război Kenneweg din comp. de prop. descrie cu ajutorul câtorva fotografii colorate o mică întâmplare ca fapt neînsemnat în războiul din Africa ... 10

EUROPA

Un dușman al Europei
Ofensiva gândacului ieptinotarsa decemlineata e oprită la frontiera Germaniei ... 33

Germania

Cu lămpine și trompete
Secretele muzicii militare ... 26

O femeie sculptor ... 38

Belgia

„Signal" vizitează pe Felix Timmermans, marele poet și pictor flamand 28

Danemarca

Pălării moderne, după cum se purtau odată
O pagină în culori pentru doamne ... 39

ASIA

Turcia

Voalul a fost înlăturat — el a lăsat însă urme ... 32

Indochina

Indochina
Țara bețsugului și a misterelor ... 44

Din domeniul științei

Medicii au stabilit de curând ... 43

Povestirea noastră

Domnul din Calcuta
O povestire de Helene von Ssachno cu desenele de K. F. Brust ... 27

Diverse

„Să spun totul . . . ?"
Caricaturistul Manfred Schmidt povestește din viața sa ... 41

Și multe alte interesante și frumoase fotografii în culori și în alb-negru

COPYRIGHT 1941 BY DEUTSCHER VERLAG, BERLIN

Gerhard Thimm:

Viața la Moscova în 1941

Autorul a fost până la 22 Iunie, ziua izbucnirii războiului germano-sovietic, ziarist german la Moscova. În rândurile ce urmează el descrie impresiile căpătate în timpul șederii în capitala „Uniunii Republicilor Sovietice Socialiste"

Cine venea pentru prima oară din Europa Occidentală la Moscova, capitala „Uniunii Republicilor Sovietice Socialiste, avea sentimentul neliniștitor că a fost aruncat pe neașteptate într'o lume străină. Aceasta o provoca nu atât așezarea acestui oraș de patru milioane locuitori la linia de despărțire a popoarelor europene și asiatice, cât faptul că o metropolă, de unde era guvernată o șeptime din suprafața globului, avea o înfățișare complect proletară. Când cunoști o metropolă, în care populația circulă în haine vechi și uzate sau în haine croite grosolan și fără dragoste, aceasta apare în primele zile ca ciudat, cu vremea însă e neliniștitor. Începi atunci să cauți în masa aceasta, care se revarsă necontenit pe străzi în alergătura după necesitățile ei zilnice de viață, figuri — și întâlnești mereu aceleași trăsături, pe care le-au putut întipări numai ani lungi și amari și care s'au încrustat atât de adânc pe fața fiecărui individ din această gloată cenușie, încât expresia predominantă nu e niciodată caracterul sau inteligența, cu atât mai puțin frumusețea. Frumusețe? Poate ici-colo câte un chip popular și din topor de fată din tânăra generație; încolo, de geaba ai căuta între chipurile încotoșmănate fără grație ale femeilor acel farmec proverbial al femeii ruse, așa cum era el cunoscut în toată Europa înainte de războiul mondial din 1914—18.

Străinii rămân izolați

Această masă de oameni se mișca indiferentă, se lovea, fără să țină seama de nimic, de metrou și de tramvai și arăta interes, numai când un „tovarăș" cumpărase avantajos ceva, ca să-l întrebe unde se poate găsi asemenea lucru, sau când un străin atrăgea privirile asupra lui prin apariția sa neobișnuit de bine îmbrăcată. În adevăr, era necesar să fi trăit mai multă vreme în Moscova, ca să poți constata că bolșevismul nu ucisese complect la supușii săi proletari bunele însușiri ale poporului rus, acea cordialitate naturală mai ales și acea largă bunăvoință de a privi pe aproapele așa cum este.

Căci cum s'ar fi putut altfel străinul convinge de acest lucru? Guvernul sovietic nu arăta niciun interes de a apropia pe conaționali de străini; din contra, el făcea totul, ca să țină pe străin departe de orice contact cu populația. Și aceasta-i reușise într'o măsură atât de uimitoare, încât străinul era de fapt izolat ermetic de cele patru milioane de oameni din Moscova.

Sistemul era foarte simplu. În puținele restaurante, care puteau fi suportate de gustul occidental, clienții sovietici, care se așezau la masa unui străin, erau pur și simplu alungați. Dacă nu era suficient ordinul chelnerului, atunci antrepenorul dădea Rusului să înțeleagă, că probabil caută vreo legătură de spionaj, căci ce alte motive ar putea avea ca să se aseze la masă cu un străin? Astfel de cuvinte își făceau totdeauna efectul, căci chiar când un Rus, care natural că ar fi dorit să stea și el odată de vorbă cu un străin, era cu totul departe de astfel de intenții, el știa totuși un lucru: anume, că personalul hotelului lucra din ordinul GPU-ului. Iar nimeni n'avea gust să aibă de face cu GPU-ul.

La fel se întâmpla cu toate cunoștințele pe care le făceau străinii cu Rușii sovietici: ele se terminau repede sub influența GPU-ului. Dacă cunoștința se continua, atunci străinul putea fi sigur, că sau cunoscutul său sovietic era în serviciul GPU-ului încă de pe vremea când a legat cunoștința, sau s'a pus în serviciul lui după aceea, căpătând [illegible] acestă concesiunea de a avea relații cu străinul. Acest lucru se putea constata cu siguranță în cazul când partenerul sovietic, care la început fusese fricos și precaut în relațiile cu străinul, se arăta acum fără grijă cu el în public.

Pe această „concesionare" a relațiilor cu străinii fusese clădit un întreg sistem de supraveghere al străinilor, în al cărui serviciu stătea un anumit cerc sociabil de artiști, ca și călăuzele poliglote dela biroul de voiaj „Intourist", precum și tinere doamne care obișnuiau să circule prin holurile celor patru hoteluri „Intourist". Pentru oaspeții străini marcanți și pentru ziariști mai exista în plus „Societatea pentru legătura culturală cu străinătatea" (WOKS), care prin foarte rare reuniuni voia să dea impresia, că o asemenea legătură culturală cu străinătatea era în adevăr dorită. Relațiile cu serviciul de presă al Comisariatului pentru Externe se mărginea la vizite de serviciu, pe când în diplomație se desvoltase în ultimul timp o precaută sociabilitate. Din partea Sovietelor, diplomații erau invitați la o recepție în stil mai mare numai odată pe an: în ziua revoluției din Octombrie, la 7 Noembrie stil nou. Atunci Comisariatul pentru Externe invita întreg corpul diplomatic și pe ziariștii străini în casa de oaspeți a guvernului sovietic. În această zi aveai posibilitatea de a cunoaște personal personalitățile principale ale guvernului — în afară de Stalin, care nu se arăta niciodată — și de a sta la masă cu câțiva artiști. Această atitudine ciudată față de străini avea ca urmare că străinul trăia în Moscova într'un fel de parc natural de protecție. Cine se afla acolo de mai multă vreme cădea de nevoie într'o resemnare și așa se întâmpla că și străinii, din partea lor, respectau izolarea față de lumea rusească, așa cum era dorită de regimul sovietic. De ce era însă dorită? Probabil din motivul că regimul nu voia ca, prin relații per-

Urmare în pagina 36

In fața dușmanului

„Foc!" Tunarii lucrează întocmai ca roțile unui ceasornic. Fiecare la postul său. Cu obuzierul lor, au terminat cu succes campaniile din Franța și Polonia, iar acum se găsesc din nou în fața dușmanului, departe în răsărit. Obuz după obuz părăsește țeava tunului. Infanteria se poate încrede în artilerie, iar comandamentul în „țevile ei lungi".

Fotografia: reporter de război Bauer (PK)

„Anglia a pierdut toate bătăliile în afară de cele ultime; Anglia are cel mai bun suflu și cu aceasta timpul este de partea ei.“ Sunt cuvinte engleze întrebuințate astăzi ca și în 1914. Insă istoria nu se repetă. In articolul următor „Signal“ arată cât de mult s'au schimbat rolurile în acest războiu și de partea cui este „Generalul Timp“

„GENERALUL TIMP“

mai este de partea Angliei?

O cercetare raționabilă a unei superstiții britanice de Wilhelm Lorch

Desenele: Malchowski (1), Seeland (3)

Acest război este un război al faptelor noi. El a răsturnat teorii strategice consacrate, propovăduite timp de decenii pe catedrele tuturor școalelor de război ale marilor puteri militare, el a spulberat arta războiului formată în patru ani lungi de război mondial, el a dat soldaților arme noi și o misiune nouă. Vechile legi ale războiului nu mai sunt valabile: forțe noi i-au clintit temeliile. Câte calcule socotite perfecte nu au fost desmințite în cei doi ani de război! Păreri ca invincibilitatea Liniei Maginot, transformarea războiului de mișcare într'un război de poziție, timpurile de înaintare ofensivă din războiul mondial, ineficacitatea atacurilor aeriene asupra marilor vase de război . . . toate au dovedit că vechile mărimi își pierd valoarea și că în locul lor se ivesc alte mărimi necunoscute până atunci, că acest război are loc pe un plan nou. Și acum se arată încă o concluzie nouă, anume că timpul nu mai lucrează pentru Anglia.

„Generalul Timp“ — un vechiu aliat

In garda „generalilor“ cu care a intrat Anglia în războiu și care deocamdată aveau misiunea de a înlocui pe soldații care lipseau, „Generalul Timp“ era oarecum „extrema dreaptă“. El întrecea cu mult în importanță pe ceilalți „generali“ de o longevitate relativ scăzută, ca „Iarnă“, „Revoluție“, „Negură“ născuți în imaginațiile cam pripite. Speranțele Angliei se concentrau asupra „Generalului Timp“ mai ales din pricină că nu dispunea de alții. Când campaniile fulger germane treceau vijelioase prin Polonia și Franța, se părea că și „Generalul Timp“ trebue să-și dea demisia. Dar oare acum, când Anglia și Germania intră în cel de al treilea an de război, — nu se pare că „Generalul Timp“ se găsește iarăși pe primul plan.

Calculul nu ar fi fost greșit, dacă acest război ar decurge în modul dorit de Anglia. Dar aceasta nu a fost cazul chiar dela început. La începutul războiului lipsea încheierea completă a cercului blocadei și paralizarea economiei germane, lipseau bătăliile ce istoveau prin consumul enorm de material, lipsea imobilizarea fronturilor. Germania instruită din experiența războiului mondial dispune de o forță economică atât de vitală și o bază vitală atât de puternică, rezistentă la orice blocadă, încât factorul timp nu a avut la început nicio influență. La aceasta s'a adăugat faptul că fiecare interval de timp mai mare și fiecare campanie, nu au provocat o slăbire ci o întărire imediată a Germaniei. Din exemplul cărbunilor și al fierului putem vedea cât de continuu a crescut forța economică germană odată cu timpul. Iar cărbunele și fierul constitue temelia înarmărilor.

Producția de fier în zona puterii germane

(Calculată pe baza cifrelor de producție din 1938)

	Producția de minereu de fer în milioane tone	Producția de fontă brută în milioane tone
Începutul războiului (Germania veche, Austria și Protectoratul	15.4	25.1
După campania din Polonia . . .	+ 0.9	+ 1.5
	16.3	26.6
După campania din Vest, din 1940 (Olanda, Belgia, Luxemburg și Franța .	+ 38.4	+ 9.9
	54.7	36.5

La materiile prime nu s'a ținut seama de asigurarea definitivă în urma campaniei din Norvegia a importului de minereu din Suedia și Norvegia, într'o cantitate de 10,2 milioane tone în anul 1938, și nici de cantitățile enorme de deșeuri de fier de cea mai bună calitate de pe teatrele de operațiuni din Est și Vest și în sfârșit nici de cantitatea naturală de deșeuri obținute în teritoriile ocupate.

Iar acum trecem la cărbuni și cocs, materii atât de importante în siderurgie și deci și pentru armament:

Producția de cărbuni în zona puterii germane

(Calculată de baza exploatării din anul 1938)

	Producția de cărbuni în milioane tone	Producția de cocs în milioane tone
Începutul războiului (Germania veche Austria și Protectoratul)	200.2	46.0
După campania din Polonia (1938)	+ 38.1	+ 2.0
	238.3	48.0
După campania din Vest, din 1940 (Olanda, Belgia, Luxemburg și Franța	+ 90.0	+ 12.0
	328.3	60,0

Prin urmare, „Generalul Timp“ a avut următoarea influență asupra aprovizionării Germaniei cu cele mai importante materii prime pentru înarmări: producția de minereu de fier a fost mai mult ca întreită, aprovizionarea cu deșeuri de fier a fost mult îmbunătățită, producția de fontă brută, de cărbuni și de cocs a crescut mult. — In această ordine de idei amintim și faptul că prin zăcămintele de bauxită din Franța, cele mai mari din Europa, aprovizionarea imensei industrii germane de aluminiu, atât de importantă pentru industria aeronautică, a fost mult desvoltată și asigurată.

La aceasta se adaugă enormele capacități industriale care ne stau la dispozitie acum în plus, ca urmare a câștigurilor de teritoriu. Această îmbunătățire obținută în timp de război nu trebue trecută cu vederea. Eficacitatea și așa scăzută a aviației britanice, se micșorează din ce în ce mai mult prin faptul că nu numai numărul uzinelor care lucrează pentru Germania a sporit ci și raza zonei de producție germane crește și ea mereu. In timp ce locurile de producție engleze se concentrează pe un teritoriu insular relativ mic, fabricile ce lucrează pentru Germania sunt răspândite pe teritorii vaste, care au crescut și mai mult în timpul războiului. In același timp, producția engleză de huilă cu 232 milioane tone, de cocs cu 13 milioane tone și de fontă cu 10,7 milioane tone pe an probabil în loc să crească, a fost scăzută în urma marilor atacuri aeriene ale aviației germane asupra centrelor de producție engleze, prin lipsa de muncitori și prin dezorganizare.

Situația alimentației

Dar această imagină ar fi unilaterală. Care e situația Germaniei în domeniul producției materiilor prime și al alimentației.

Și în acest domeniu, situația din războiul mondial s'a schimbat mult. Spre deosebire de victoria timpului în războiul mondial asupra Germaniei, Germania de astăzi nu mai este înconjurată într'un spațiu restrâns de armate în luptă; dimpotrivă, după ce până acum în timpul războiului nu a

fost niciodată izolată în mod real și după ce niciodată nu a fost împiedecată cu totul să importe materii de mare importanță, Germania constitue astăzi centrul viu al unei Europe în care, în afară de frontiera orientală, nu mai este război, ci se lucrează. Această muncă are loc după indicațiunile germane și cu ajutorul german, cu scopul de a mobiliza toate forțele continentului.

Prea puțin se cunoaște adevărata mărime a acestor forțe continentale. Împiedecată prin importuri ieftine de peste ocean, amenințată de crize de desfacere, lipsindu-i creditele, și mai ales organizația și energia activă, producția europeană dinainte de războiu nu corespunde nici pe departe posibilităților de producție de care dispune în realitate continentul nostru. Valorificând rezervele economice neexploatate, Europa își poate spori în mare măsură producția proprie și deci și gradul de autarhie.

Acest lucru se poate afirma mai ales în privința producției agricole. Extinderea suprafețelor de cultură, distribuția sistematică a culturilor precum și intensificarea metodelor de cultură pot conduce chiar într'un timp relativ scurt la sporuri însemnate în producție. Specialiști germani au caracterizat aceste posibilități de sporire a producției europene prin următoarea comparație a producției medii pe hectar în anii 1929—1933 (în chintale):

Țara	Grâu	Orz	Cartofi
Germania	21,7	20,1	156,1
Franța	15,5	14,8	110,0
Polonia	11,8	12,1	112,7
Norvegia	16,2	18,8	185,5
Spania	9,2	12,2	116,0
Ungaria	13,5	14,1	62,0
Bulgaria	11,6	13,4	49,3
Iugoslavia	11,1	9,6	58,9
România	9,6	10,3	91,1

In acest domeniu, timpul poate săvârși adevărate minuni! Desvoltarea din timpul din urmă a agriculturii românești este de pildă o dovadă pentru iuteala și dimeniunile acestor posibilități de sporire a producției. După datele statistice ale Ministerului Agriculturii, în ultimul timp au avut loc următoarele schimbări:

Sporirea suprafețelor de cultură (în mil. ha)

	1939/40	1940/41
Cereale	dela 2,35	la 2,62
Fasole	„ 0,03	„ 0,06
Mazăre	„ 0,06	„ 0,12
Florea soarelui	„ 0,15	„ 0,30
Sfecla de zahăr	„ 0,04	„ 0,06

Sporul de producție (în vag.)

	1939/40	1940/41
Cereale	dela 136.000	la 245.000
Fasole	„ 8.800	„ 17.300
Mazăre	„ 7.000	„ 14.000
Florea soarelui	„ 13.300	„ 27.000
Sfecla de zahăr	„ 51.200	„ 98.000

O condiție necesară pentru astfel de sporiri a fost și este garantarea vânzării produselor pe prețuri rentabile precum și ajutorul practic al Germaniei, care — în al doilea an de războiu — a furnizat României aproximativ 1000 de tractoare, 200 de batoze și numeroase alte mașini și unelte agricole, între care de curând 50 de separatoare de smântână și 50 de mașini de fabricat unt pentru lăptăriile românești noi înființate sau care urmează a fi modernizate.

România nu constitue decât un exemplu. Peste tot, în Sud-Estul și în Nordul Europei, în Guvernământ și la Pirinei, plugul răstoarnă pământ înțelenit. Ogoarele părăginite ale Franței au dispărut, iar flota de pescuit a Danemarcei se modernizează. Europa are o recoltă din ce în ce mai mare în fiecare toamnă.

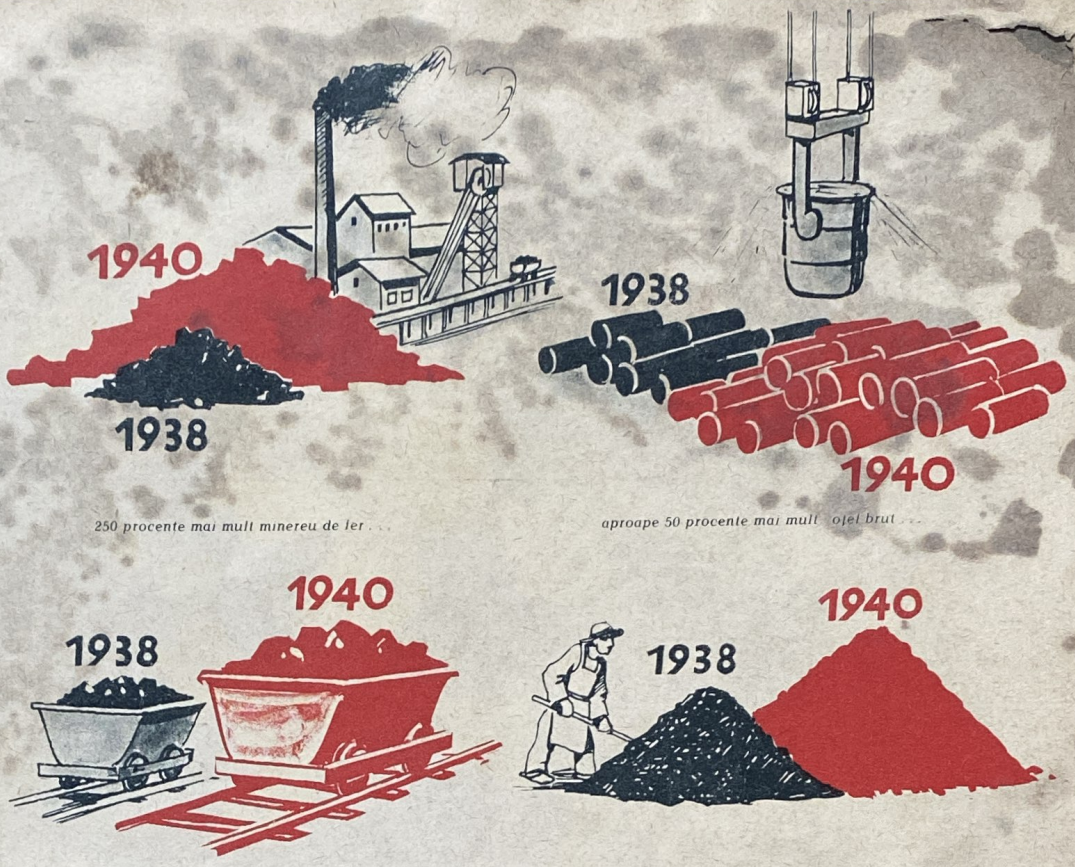

250 procente mai mult minereu de fier . . . *aproape 50 procente mai mult țiței brut . . .*

aproape 65 procente mai multă hulă . . . *și 30 procente mai mult cocs . . .*

dispunea Germania după primul an de războiu

Cum lucrează timpul în Anglia?

Deci dacă timpul sporește capacitatea de producție a Europei și prin urmare și forța continentului, el nu înseamnă un avantaj asemănător pentru Anglia. Producția de armament a Angliei este legată de anumite limite peste care nu se poate trece. Lipsesc instalațiunile de producție și lipsesc și oamenii. O insulă cu 40 de milioane de locuitori nu se poate compara cu puterea economică a unui continent întreg. In Anglia se știe prea bine că posibilitățile economice sunt peste tot reduse: dacă guvernul cheamă la serviciu militar pe tineri, atunci lipsesc muncitorii; dacă industria are nevoie de brațe, atunci agricultura nu poate strânge nici măcar mica recoltă. Dacă bărbații lucrează în uzinele de avioane, scade exploatarea cărbunilor. La fel stau lucrurile și în privința repartizării capacităților industriale disponibile. In plus, tonajul în serviciul Angliei devine pe zi ce trece mai redus, lipsind prin urmare tot mai mult materiile prime și exportul atât de necesar pentru menținerea capacității de plată.

Nici ultima obiecțiune, anume că ajutorul american crește cu timpul, nu are o importanță decisivă. Chiar dacă nu ținem seama de faptul că mai ales transportul furniturilor americane este nesigur, nici producția americană și engleză împreună nu vor putea întrece niciodată producția germană din domeniile importante pentru războiu, sprijinită pe întregul continent european. Se pare că cel puțin în cazuri izolate se știe prea bine acest lucru în Anglia. Acest lucru rezultă și din scrisoarea d-lui Philip Heltwilt-Myring către ziarul „Times", publicată în numărul din 28 August 1941. Iată ce scria în această scrisoare:

„. . . In momentul de față nu primim dela America un ajutor despre care am putea afirma că ar fi „enorm", chiar dacă am avea o imaginație foarte bogată. Și nici nu avem nici cea mai mică garanție pentru faptul că vom primi acest ajutor în anul acesta, în cel viitor, sau vreodată . . . Trebue deci să ne spulberăm imediat cu hotărâre aceste iluzii neroade, că n'avem decât să ținem pe Hitler în șah până în momentul în care furniturile americane vor câștiga războiul pentru noi."

De pildă România. Suprafața cultivată cu cereale, fasole, mazăre, floarea soarelui și sfeclă de zahăr a fost sporită melodic. Recolta a crescut în parte apr. de zece ori mai mult decât în trecut

Un lucru va fi realizat însă fără îndoială cu timpul în Anglia: sărăcia tot mai mare. Posesiunile coloniale se pierd încetul cu încetul. Banii și efectele, rezerve după rezerve și dela o vreme încoace și substanța economică vor fi înghițite de războiul englez. In cifre exacte, efectele „Generalului Timp" asupra Angliei din punct de vedere financiar, au următorul aspect:

Anul bugetar	Deficitul bugetar
1938/39	128 milioane lire st.
1939/40	768 „ „ „
1940/41 (prima evaluare)	1.900 „ „ „

Timpul, pe care filozoful german al războiului, Clausewitz, îl numește o noțiune cu „multe aparențe înșelătoare", a fost odată o armă; ultima dată în războiul mondial. Intre timp, această armă s'a tocit. Ea nu mai are efect asupra Germaniei în mijlocul unei Europe atente și active, împotriva unui spațiu economic atât de mare și de puternic în sine. Dar Englezii nu văd acest lucru, sau nu vor să-l vază. Ei tot mai cred în „aparențele înșelătoare", deoarece ele constitue cea din urmă umbră de nădejde și nu-l concediază pe domnul „General Timp", atât de ramolit, care costă mai mult Anglia decât oricare dintre generalii tuturor țărilor din istorie, cu toate că „Generalul Timp" nu mai luptă de mult de partea Angliei.

Umăr la umăr ca acum 25 de ani

Ungurii luptă alături de noi

Corespondentul nostru de război, Grossmann, din compania de propagandă a luat parte câtva timp la luptele din sectorul unguresc de pe frontul din răsărit. Trupele ungurești aliate, întocmai ca și în marele război, luptă din nou alături de camarazii germani. In bătălia dela Uman ele au ajutat mult pentru a face să eșueze încercarea de străpungere spre Sud a inamicului. In timpul unui atac din flanc, executat de un grup de blindate germane, contra Nicolaievului, corpul unguresc a avut de suportat lupte îndârjite, care au dus la cucerirea acestui oraș

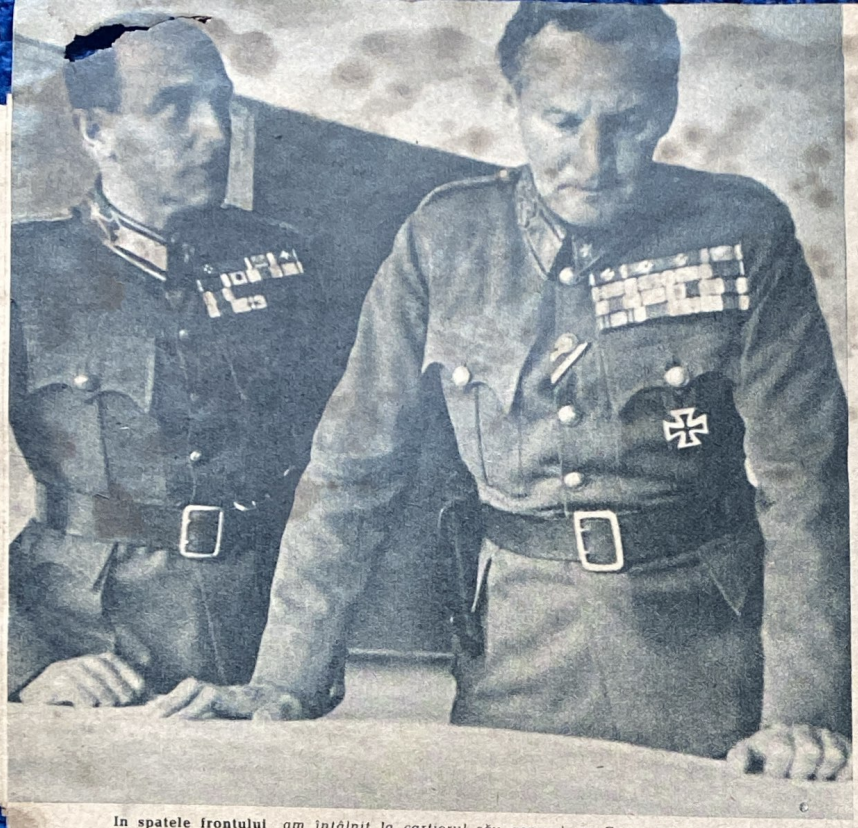

In spatele frontului *am întâlnit la cartierul său general, pe Comandantul forțelor aliate, Generalul von M. Șeful Statului Major. Colonelul Z. mi-a expus pe scurt situația. Ambii ofițeri au mai luptat în războiul mondial contra Rusiei, iar mai târziu am mai întâlnit și alți ofițeri care cunoșteau terenul de operații încă din războiul mondial*

Escorta de avioane de vânătoare zboară înainte. *Aviația ungurească este încă tânără însă a trecut cu succes botezul focului. Am văzut cu ochii mei cum la o trecere a Niprului de către unități blindate germane, acești vânători au doborît 15 avioane „Rata" atunci când Sovietele cu ultimele lor rezerve aeriene, încercau să împiedece trecerea*

Performanțe uriașe de marș ale aliaților Unguri. *In drum spre un detașament înaintat al sectorului unguresc, trecem pe lângă un batalion aruncat în marș forțat în prima linie. In decursul războiului, infanteria ungară a parcurs luptând și victorioasă mai bine de 1200 kilometri*

La Nipru, înainte de atacul asupra pozițiilor inamice. *Cu acest echipaj am zburat deasupra Niprului. Ordinul suna: bombe asupra pozițiilor bateriilor inamice recunoscute. Când ziua următoare, avionul de recunoaștere aducea acasă clișeele, am putut vedea că din cele 12 baterii constatate, opt fuseseră nimicite, iar o linie ferată fusese stricată prin loviturî în plin*

Cavaleria a devenit infanterie călăreață. *Am fost surprins când am văzut relativ multă cavalerie. Mai târziu am avut ocazia să constat cum în câteva locuri formațiuni motorizate nu mai puteau înainta pe drumurile desfundate și cum au fost aruncate în luptă pentru hotărîrea bătăliei, forțe de cavalerie. Această infanterie modernă, mobilă cu ajutorul calului până și în cele mai grele regiuni, dispune de toate armele grele, inclusiv apărarea contra carelor și tancuri*

„Cocktail Molotow" într'un lan de porumb. *In comunicatele lor militare Sovietele se laudă cu un nou fel de război al bandelor. Insă faptul este mai de grabă apariția unei descompuneri militare decât o formă „nouă", a unei tactici schibzuite. Înaintăm pe câmp cu două care blindate de recunoaștere foarte potrivite pentru acest fel de „luptă". Inamicul a aruncat aici în luptă formațiuni mai mici. Aceste trupe rar în uniforme, în cele mai multe cazuri echipate murdar ca pungașii încearcă să ne sperie cu armele lor de gangsteri: plătesc scump aceasta — afară de unul . . .*

Măști de gaze sovietice capturate servesc pentruc camuflarea farurilor dela o mașină Honved pentru teren accidentat. *Mari cantități de tunuri, mitraliere, puști și pistoale automate în general tot felul de material de război sunt capturate de aliații noștrii biruitori*

Fotografiile: reporter de război Grossmann (PK)

Baterii ungurești bine camuflate. *Cu toate că posedam o hartă bună și date exacte nu am reușit decât cu greu să descopăr bateria de 150 mm care își stabilise poziția între mai mulți copaci*

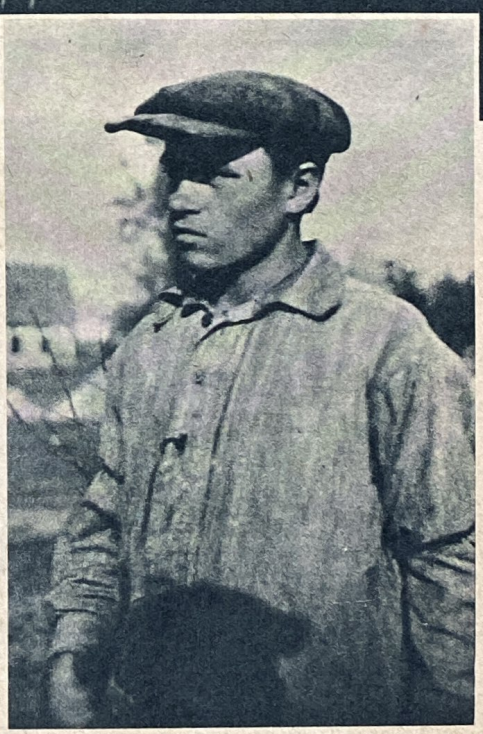

. . . care încercând să fugă a căzut în mâinile unei patrule de recunoaștere. E de nouăsprezece ani și nu știa de ce și pentru ce luptă. A fost instruit două săptămâni și ar fi rămas mai bine acasă. Iată tipul spionului pe care Sovietele l-au trimis în timpul nopții peste fluviu și care a încercat să îndeplinească misiunea sa ca „un nevinovat" dintre refugiații care se reîntorc

Marşul în libertate

Prizonieri de război ucrainieni se reîntorc acasă

Multe din aceste femei ucrainiene *au parcurs 200 kilometri pe jos sau în căruţe cu coviltir pentru a-şi căuta bărbatul în lagărele de prizonieri şi pentru a-l însoţi la reîntoarcere*

„Nu ai văzut pe Micola Cravienco?" *Un Ucrainian pus în libertate este asaltat de femeile din satul său pentru a afla ştiri asupra rudelor*

Au sosit noui trenuri de prizonieri, *iar femeile privesc din spatele gardurilor în speranţa că vor putea să descopere dela distanţă pe bărbatul, pe fratele sau pe fiul căutat*

„Adolf Hitler vă redă libertatea!" *Sunt cuvinte pe care le adresează camarazilor săi, un interpret din lagăr. Aclamaţii sgomotoase însoţite de fluturarea voioasă a certificatelor de punere în libertate, sunt răspunsul*

În sunetele unei fanfare *improvizate la repezeală Ucrainienii eliberaţi merg în marş spre gară. În trei sau patru zile vor fi iarăşi acasă şi-se vor putea dedica din nou lucrului de reconstrucţie al patriei*

Revederea. *De mai multe ori în cursul unei zile se repetă această scenă: un strigăt de bucurie, o îmbrăţişare năvălitoare, sărutări şi lacrimi. Şi acelora care mai aşteaptă, aceste scene le dă curaj*

Fotografiile: Artur Grimm (PK)

Avioane germane pe frontul finlandez

Un avion german de recunoaștere a aruncat un mesaj la trupele ce înaintează. In timp ce însoțitorul, urmărind dâra de fum a plecat în căutarea mesajului, cu ajutorul unei schițe cartografice, motociclistul se orientează repede în veșnica uniformitate a tundrei finlandeze. Fotografia: Grosse (PK)

O întâlnire ciudată, fotografiată pe un aerodrom din Nordul îndepărtat al Finlandei: un avion german de luptă și o cireadă de reni au făcut popas. Fotografia: H. Wagner

Piersice pentru Africa

Fotografiile: corespondent de război Kenneweg (PK), (4)

1 **Aruncat la mal.** *Un submarin italian a tras în acest cargobot dintr'un convoiu englez din Mediterana. Vasul s'a rupt în două. Vântul a împins jumătatea din față a vasului încet spre Sud, pe un banc de nisip. Acolo zace într'unul din numeroasele golfuri de pe coasta Cirenaicii*

2 **Comandamentul de pradă.** *Soldații unui detașament german de blindate de recunoaștere, care, după o călătorie fierbinte căutau un loc să facă baie, au găsit epava. Ferestrele intacte și încărcătura neatinsă. Cu bărcile pneumatice se transportă prima probă a prăzii*

3 **Concediu.** *Descoperitorii norocoși au căpătat concediu. Șase zile au vâslit continuu și cu entuziasm până la vapor și înapoi. După aceea prada este pusă în siguranță și înmagazinată la unitate*

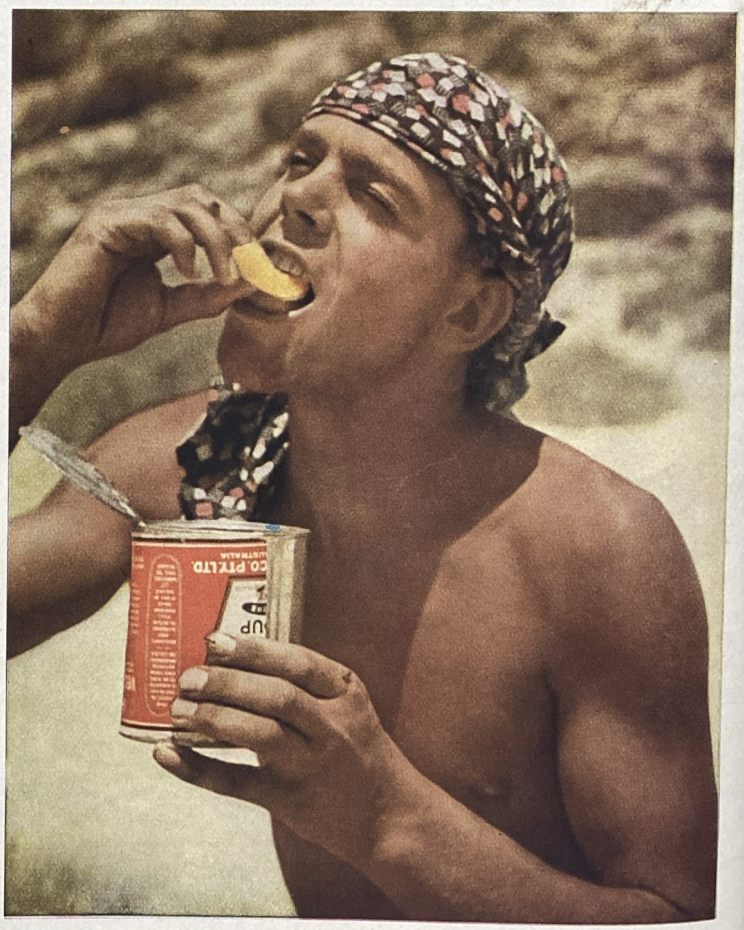

4 **Conținut delicios.** *Lucruri care erau destinate pentru trupele engleze din Alexandria sunt folosite acum de soldații germani: vin, whisky, țigări și numeroase conserve, piersice din California deosebit de căutate pe zăpușeală*

Pe front larg peste Nipru...

La 16 Septemvrie 1941, Marele Comandament al Armatelor germane anunța: „In Ucraina, mari unități ale armatei germane, susținute eficace de aviație, au format prin atacuri îndrăznețe, capete de pod la cele mai însemnate puncte ale largului curs inferior al Niprului." Pentru a ne da seama ce mare acțiune militară se ascunde îndosul acestor scurte cuvinte ale comunicatului militar german, prezentăm acest reportaj al corespondenților de război Brenner, Hackl, Kirchhof, Koch și Rössler, toți dela PK.

Tăvălucul de foc. *La cursul său inferior, Niprul este un fluviu lat, impunător. Cu toată viteza lor, bărcile de asalt vor avea nevoie de mai multe minute pentru trecerea lui. Câtă vreme malul de dincolo mai este încă ocupat de dușman, trecerea e imposibilă. De aceea din zorii zilei artileria germană toacă pe pozițiile inamice. Focul sare din stânga la dreapta, înainte și înapoi, fără întrerupere, timp de ore întregi*

Ochiul tunului. *Chiar lângă mal se află postul de observație al artileriei. Doi luptători s'au strecurat înainte până aici și două perechi de ochi privesc încordate peste marginea gropii spre celălalt mal. Dacă descopăr undeva mișcare, ei îndreaptă focul într-acolo. Pe deasupra capetelor soldaților noștri șuieră gloanțele de mitralieră de dincolo*

In focul artileriei inamice. *Infanteria germană se află adăpostită puțin înapoia malului și așteaptă ordinul de atac. Acum începe să tragă artileria sovietică. De jur împrejur zboară schije și bucăți de pământ. Fiecare se lipește strâns de pământ și mlădie corpul după cutele terenului, cu excepția corespondentului de război dela comp. de prop. care a făcut fotografia. Când toți își trag capul înapoi, corespondentul de război trebue să rămână sus, să-și pregătească aparatul, să vizeze și să declanșeze, indiferent dacă de jur împrejur se sparg obuzele*

A sosit clipa decisivă. *Pe malul de dincolo s'a lăsat liniștea. Focul german și-a făcut efectul, se pare că inamicul s'a retras. Acum infanteriștii se reped din adăposturile lor spre bărci. Sunt încercate bărci de asalt, construite din lemn solid având un motor puternic în spate. Într'o clipită ele sunt ocupate de oameni și pleacă*

Vedere din avionul de vânătoare german. *Pentru a se asigura trecerea din partea avioanelor, pe deasupra locului se rotesc vânătorii germani. Tocmai a pornit dela mal prima barcă*

In zadar mai trage odată artileria sovietică. *Obuzele cad în apropiere de bărci, dar nu îndeajuns de aproape. Soldaţii s'au adăpostit fulgerător de repede. Ploaia de schije trece. Soldaţii şi bărcile sunt nevătămate*

Incepe trecerea pe front larg. *Minutele următoare sunt decisive pentru reuşita întregii acţiuni. A fost oare inamicul suficient bătut de artilerie? Aceasta ciocăneşte furioasă în malul opus*

Pe feţe se citeşte încordarea clipei. *Aplecaţi adânc (numai cârmaciul e în picioare), soldaţii privesc spre malul celălalt. Dar de acolo nu se mai trage nicio lovitură*

„Acum trebue să fie dincolo“, *se gândeşte echipa mitralierei destinate să asigure trecerea. „Iar acum sar din bărci“ ştiu ei în aceeaşi clipă, căci acum artileria germană lungeşte tragerea şi liberează malul pentru trupele proprii*

Ajunşi. *Vârful bărcii se înfige scrâşnind în nisip. Soldaţii pun mâna pe arme. Dintr'o săritură sunt pe pământ. Acum se va forma imediat un lanţ de tragători care va năvăli înainte, înapoia barajului de foc al propriei artilerii*

Artileria germană urmează imediat. *Pionerii au unit câte două bărci printr'o punte. Pe ele au fost trase tunurile, camuflate cu ramuri şi arbori întregi contra vederilor aeriene. Încet, în răcănitul de motoare al bărcilor, tunurile trec dincolo. Cu trecerea artileriei acţiunea a reuşit. Importantul cap de pod dincolo de Nipru a fost format*

Trei ore mai târziu. *Dintr'odată malul de aici se populează din nou. De dincolo vin şi acostează bărci şi plute. Pe pământ sar soldaţi. Dar ei sunt fără arme, dezarmaţi. Sunt primii prizonieri sovietici. Le vor urma alţii, cu miile*

După asalt

Zile de-a-rândul au stat în luptă şi-au văzut din depărtare clădirile din oraş care se ridică deasupra celorlalte, iar acum înşişi se găsesc pe înaltul turn al citadelei dela Kiev şi privesc fluviul pe care au fâşnit îmbarcaţiuni de asalt, podurile pe care inamicul pus pe fugă le-a incendiat şi mai departe în spaţiul nemărginit al ţării ucrainiene

Fotografia: reporter de războiu Schmidt (PK)

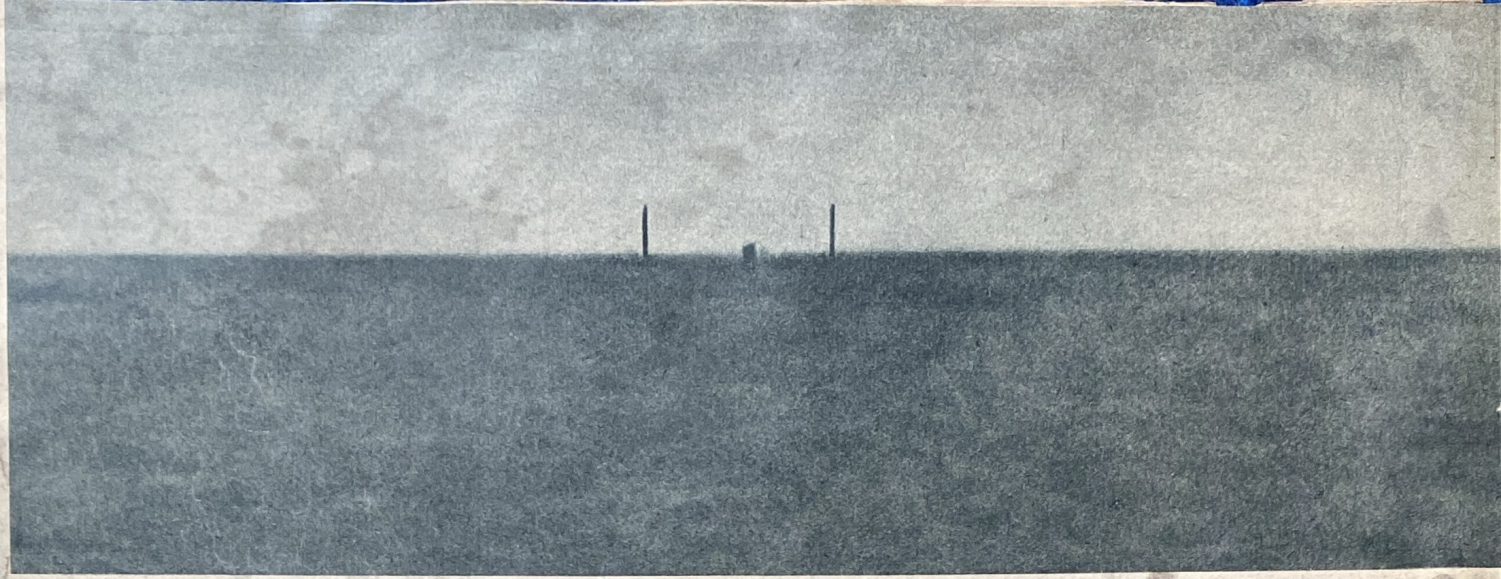

Un submarin stă la pândă şi zăreşte: *câteva catarge şi între ele un coş, care se scufundă la orizontul Oceanului Atlantic. Distanţa dintre vârfurile catargelor lasă să se recunoască că e vorba de un vapor mare. Pentru a stabili exact, submarinul se apropie mai mult . . .*

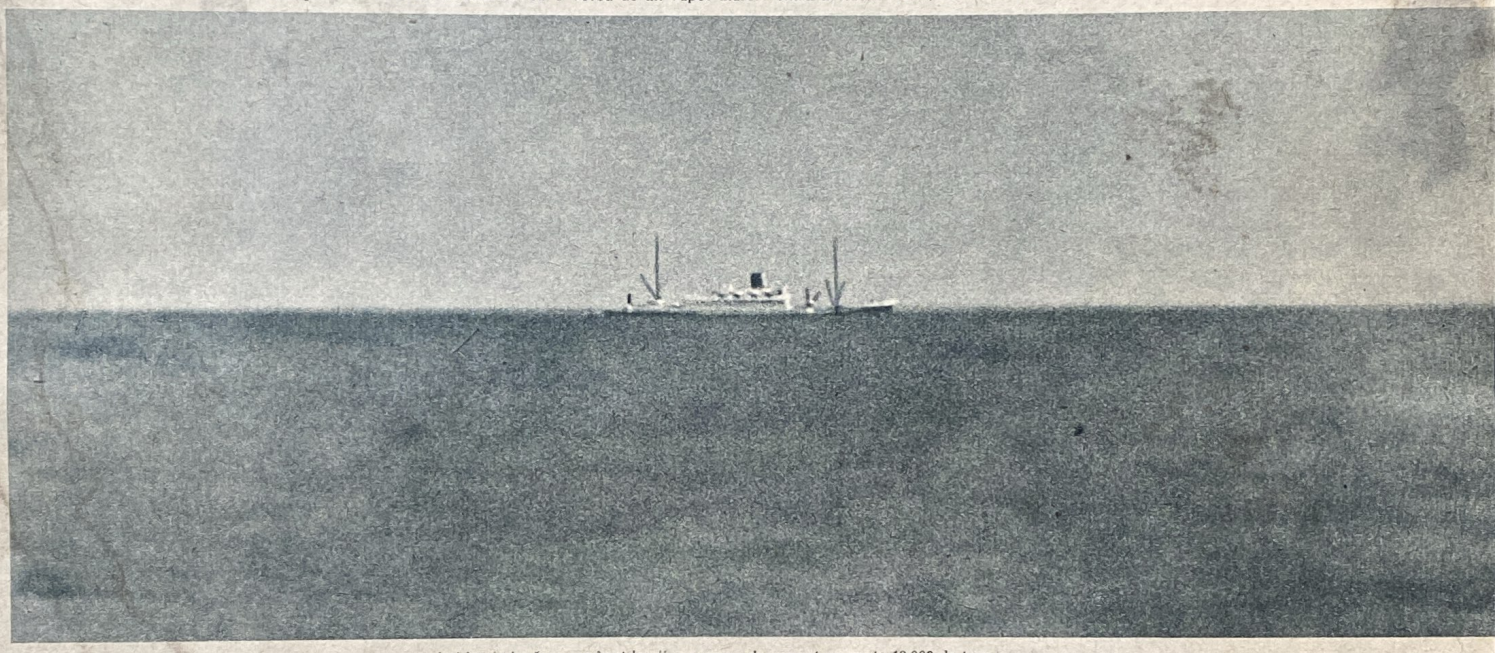

. . . aha! într'adevăr un „vânat bun", un vapor de comerţ cu peste 10 000 de tone

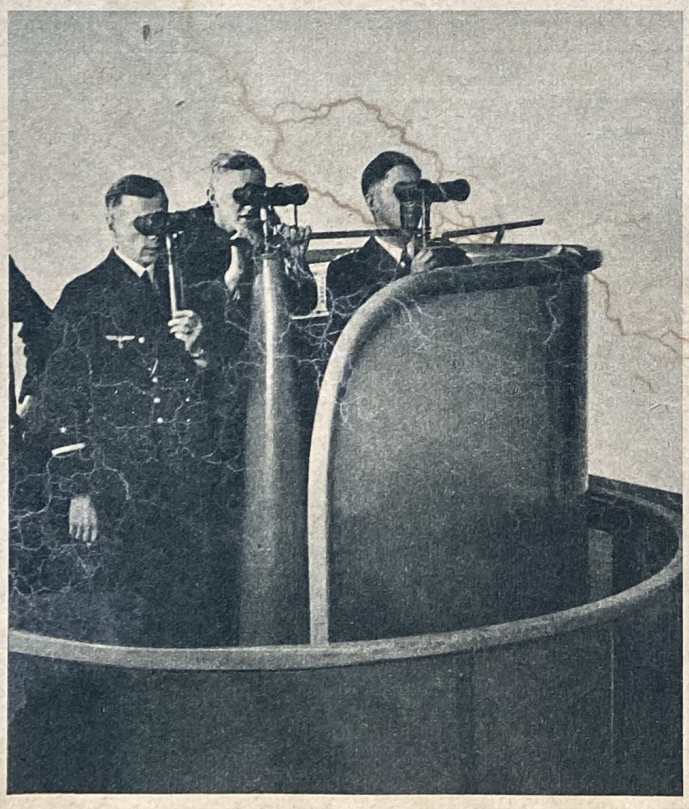

Zece mii de tone la orizont

Vizităm o şcoală germană de submarine

Experienţa războiului a pus Germania în situaţia de a păşi pe drumuri complect noui în formarea nouilor sale contingente de marinari pentru submarine. Germania posedă două şcoli pentru submarine. Cea mai nouă se bazează numai pe intuirea practicei adunate de comandanţii de submarine germane în ultimii doi ani de războiu. Numai în această şcoală au fost instruiţi în vara aceasta 4.000 de tineri marinari pentru submarine, între ei nu numai ofiţeri-aspiranţi, ci toţi membrii echipajului, dela bucătar la subofiţerul-pilot.

Cu încordare oamenii din turela submarinului observă victima lor. Însă se pare că ceva nu este în ordine, căci oamenii din turelă nu arată ca şi când ar fi biciuiţi de valuri furtunoase, ci ei sunt fără manta de ploaie cu glugă şi arată întocmai ca şi când ar observa vaporul din siguranţa unei săli de prelegeri bine încălzită. Nu e cumva vorba de o glumă . . . ? Da de unde —

Profesorii şi conducătorii acestei şcoli au luat asupra lor o muncă plină de renunţări. Trebue să renunţe la serviciul pe front. Ceea ce uşurează această renunţare, este numai convingerea că prin formarea acestui nou personal certitudinea în victorie a Germaniei nu poate fi decât întărită.

Instruirea personalului de pe submarine este grea, mai ales din cauză că până şi ultimul marinar trebuie să posede cunoştinţe solide în numeroase specialităţi. Idealul e ca fiecare marinar să fie un bun electrician şi mecanic, în afară de faptul că trebue să posede cunoştinţele fundamentale marinăreşti. Când noul contingent, compus principal numai din voluntari, vine la şcoală, el a şi trecut prin instrucţia militară de bază. Acum îl aşteaptă o epocă de muncă grea, dar veselă. Ca să se poată executa colosalul program de lucru, sunt necesare zilnic cel puţin

Stânga: — **este realitate.** *Dar numai acea realitate a şcolii în care sunt instruiţi în Germania viitorii comandanţi de submarine. Vaporul pe care îl observau cu atâta încordare este o atrapă, mişcată de un marinar care se găseşte în dosul mării pictate; după mişcările marinarului, vaporul apare mai aproape sau mai departe*

Dreapta: **Adevărul asupra oceanului închipuit este o culisă de teatru.** *In dosul ei stă marinarul, care mişcă vaporul model. Problema care se pune elevilor este de a desena exact ruta vaporului închipuit. Ceea ce astăzi nu este decât un joc . . .*

12 ore de serviciu. Viitorul marinar le petrece pe apă şi sub apă, pe terenul de sport şi în şcoală.

In spaţiul restrâns al unui submarin nu pot fi instruiţi decât puţini elevi. De aceea s'au adus marea şi vasele în sălile de cursuri. Invăţământul tactic, tehnic şi de scufundare se face în sălile de cursuri, a căror aparatură este în mare parte construită de însăşi profesorii şi elevii şcolii.

Pe un observator străin de activitatea şcolară îl va surprinde înainte de toate faptul că în această şcoală există un singur fel de mişcare, anume

. . . mâine va deveni realitate. Un convoiu a fost interceptat. *Un vestit comandant de submarin din marina germană, decorat cu Crucea de Cavaler, instrueşte cadeţii. Pe masă sunt desenate paralelele şi meridianele. Convoiul este construit. Cum îl atacăm mai bine? In fantazia lor elevii nu văd harta de pe masă, ci marea în realitate*

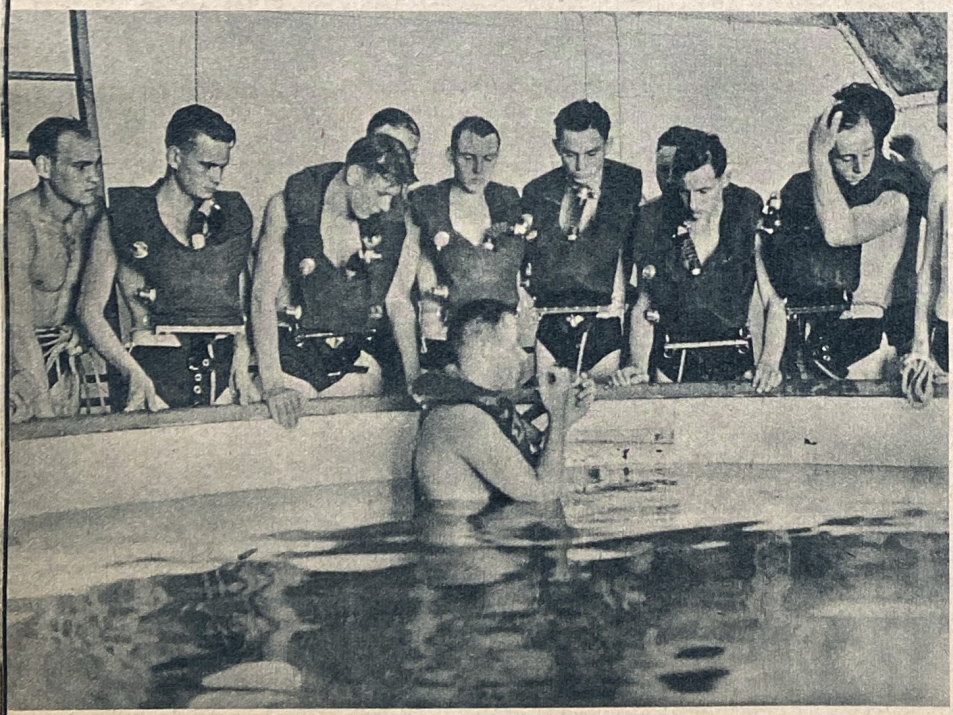

Jocul devine tot mai serios. *Marinarul de pe submarin nu trebue să considere apa ca un element inamic. El trebue să se împrietenească cu apa. Zilnic se fac exerciţii de scufundare cu aparatul de salvare, un „plămân artificial". El dă posibilitatea înotătorului să rămână în apă la adâncimi mari. Dar şi fără „plămân artificial" . . .*

. . . marinarul de pe submarin trebue să se simtă înrudit cu peştii. *Experienţa trebue să-i spună că apa nu-l atrage în adâncime, ci îl împinge la suprafaţă. Aparatul de salvare îi dă posibilitatea auxiliară de a ieşi la suprafaţă dela o adâncime care până acum pentru oameni era considerată insuportabilă* (Fot. sus şi în dreapta)

Submarinul în cameră. *Pentru instruirea marinarilor de pe submarine, într-o sală de prelegeri s-a construit o maşinărie de submarin completă. Motorul Diesel şi maşinăria electrică sunt arătate zilnic elevilor, în funcţiune. In submarin maşinile sunt atât de îmbrăcate încât nu pot fi studiate decât cu mare greutate. Aici, în marele spaţiu al sălii de prelegeri, se poate studia fiecare amănunt şi felul cum funcţionează maşinile* Pabel (PK)

pasul alergător. E o privelişte superbă să vezi aceste mii de tineri înalţi, vioi, veseli, îmbrăcaţi în alb, când iau cu asalt în cete dese scândurile vaselor de domiciliu, când se ivesc pe porţile cazărmii, sau când merg cântând spre sălile de cursuri.

Natural că interesul principal al profanului este captivat de cursurile de scufundare. Ele au o mare valoare practică şi o adâncă valoare sufletească. Sunt pentru marinarul de pe submarin ceea ce pentru aviator este instrucţia cu parașuta. Tânărul trebue să piardă timidatea faţă de elementul care pe viitor va constitui patria sa. Exerciţiile de scufundare au loc în nişte uriaşe vase de sticlă, înalte de mai multe etaje. O lumină verzuie de proiectoare dă acestor bazinuri un aspect ciudat. Dela fiecare etaj se poate privi în bazinuri prin nişte ferestre, ca să se poată controla exact reacţiunea elevilor. In cel mai de jos etaj se găseşte copia unui turn de submarin. Elevii sunt duşi acolo jos şi învaţă mai întâi să deschidă capacul turnului prin umplerea lui de jos în sus cu apă. Apoi elevii se înalţă prin capacul turnului în apa cu reflexe verzui spre etajul de sus, unde-i aşteaptă aerul proaspăt. Ei învaţă înnotul şi scufundarea cu şi fără aparate şi sunt deprinşi cu noul element atât de precaut şi de insistent, că în curând devin adevăraţi adepţi ai lui Neptun, pentru care viaţa de pe şi din mare a pierdut orice element de spaimă — din contra: în scurtă vreme se vor pricepe să devină ei spaima inamicilor.

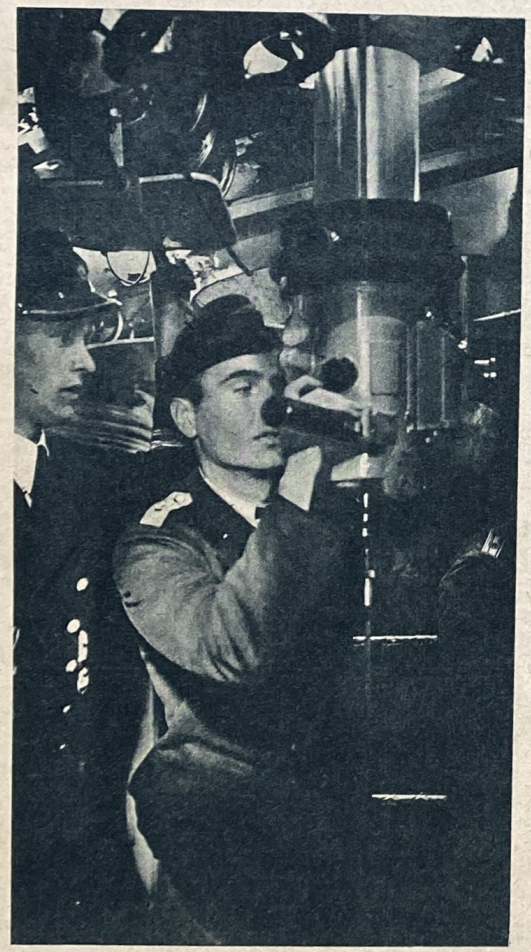

Un maestru la periscop *arată elevilor în submarin cum se manevrează acest aparat. Elevul este încă prea timid. El ar trebui să preseze periscopul pe ochi*

Din două oale să găteşti pentru treizeci de oameni, *constitue arta bucătăritului pe submarin. Încă din timpul instruirei generale a marinarilor de pe submarin, instructorii aleg dintre elevi pe cei mai talentaţi în arta culinară. Nu e nevoie ca aceştia să fie specialişti, ci ei trebue să aibă dragoste pentru gătit şi să fie gospodari, căci a găti mult timp sub apă, diferite feluri de mâncare, este aproape alchimie*

Cu voie bună înainte! *Numai comandanţi de submarine experimentaţi, ofiţeri de gardă şi ingineri instruesc vlăstarele marinari germani de pe submarine. Ei îşi dau seama că numai oamenii bine dispuşi pot deveni marinari pricepuţi pentru submarine. De aceea se porneşte la lucru cu surâsul pe buze*

SUPAPE PENTRU RECIPIENTE DE OȚEL

Supape de pasaj - Supape pentru robinete

pentru toate gazele
condensate și lichefiate

ca oxid de carbon, oxigen, azot, gaze nobile, aer comprimat, hidrogen, amoniac, acetilen, clor, fosgen, acid sulfuric, clorură de metil

•

Modele speciale, ce satisfac orice pretenție pentru gaze de propulziune, pentru gaz aerian, gaze filtrate, **metan, propan, butan**

AGEFKO KOHLENSÄURE-WERKE

GESELLSCHAFT MIT BESCHRÄNKTER HAFTUNG

Secția Ventil-Fabrik

BERLIN W 62

50 ani de practică

Execuția cea mai bună și construcția cea mai adecvată scopului garantează un maximum de siguranță și de randament în fiecare caz

După aceea . . .

Acesta este tabloul oferit aviatorilor de câmpiile de bătălie părăsite din răsărit

Un câmp de cereale, *pe jumătate culeș, străbătut de urmele tancurilor și presărat din când în când cu fortificații primitive bolșevice. Războiul se desfășoară mai departe spre răsărit*

Paradisul franctirorilor: *tufișuri stau izolate în dosul cărora Sovieticii și-au săpat ascunzișurile. Aviația germană de recunoaștere a observat din timp cuiburile de rezistență*

Veşnic acelaş tablou: *numeroase tranşee în rânduri şi găuri ale bolşevicilor care săpate din nou au fost incontinuu distruse de soldaţii germani*

O fortificaţie improvizată sovietică, *care a fost doborîtă mult mai repede decât s'a ridicat. Se mai poate recunoaşte felul atacurilor date de blindatele germane, care au curăţat acest cuib de rezistenţă* Fotografiile: Jütte (PK)

Săritura a reuşit: însă aviatorul încearcă să se ascundă în nişte tufişuri din apropiere, de unde să poată trage asupra soldaţilor germani. Dar rezistenţa nu durează mult timp

Fotografia: Roder (PK)

Sfârşitul unei lupte aeriene în răsărit: un pilot sovietic se salvează din avionul său cu ajutorul paraşutei

Un aviator sovietic a trebuit să sară din avion

Istovit şi încă zăpăcit de rezultatul nefavorabil al luptei, subocotenentul aviator sovietic este dus pentru a fi ascultat

La aceasta nu s'a aşteptat. După o tarfurie de mâncare caldă dela bucătăria de campanie, dispare cea dintâi urmă de neîncredere

Leziunea uşoară dela umăr pe care a căpătat-o dela săritura cu paraşuta este tratată şi la o ţigară el spune chiar câteva cuvinte

„Aşa dar, aşa sunteţi voi Germanii" spune el şi priveşte cu mirare pe adversarii săi. „Şi nouă ni s'a spus, că împuşcaţi toţi prizonierii"

In ultima secundă . . .

Desenatorul revistei noastre, Hans Liska (PK) descrie minunea aprovizionării germane în răsărit

„Dacă nu ar fi reuşit", povesteşte desenatorul nostru, „ar fi putut să fie foarte fatal. Nu departe de N. inamicul a încercat printr'un atac al tancurilor sale să ne străpungă liniile. Insă toate încercările de atac ale adversarului foarte combativ au fost zadarnice. Tot mai multe tancuri sovietice primite de focul bine ţintit al tunurilor noastre de asalt s'au oprit şi sunt cuprinse de flăcări şi fum. Tunul nostru a întrebuinţat aproape toate muniţiile. Se pare că atacul inamic se prăbuşeşte, când, colo printre aburi se iveşte un alt colos de oţel. Acum lucrurile pot lua o întorsătură serioasă. Camarazii care s'au dus după muniţii au plecat de mult. Vor sosi oare între timp noui coloane de muniţii? Tabăra trebue să se afle destul de departe înapoi însă prin noroiul de aici nu poate să se apropie nicio maşină. Situaţia devine tot mai critică. Tancul sovietic s'a apropiat la o distanţă de unde se poate trage, dar tunul nostru de asalt împroaşcă ultima muniţie. E vorba doar de câteva secunde . . . In acest moment abia ţinându-şi răsuflarea oamenii noştrii se apropie târând cu ei în mijlocul focului pe o pânză de cort noua muniţie pentru tun. Câteva mişcări de mână, câteva obuze, o flacără şi colosul a încetat de a mai fi adversar. Suntem salvaţi. Coloanele de muniţii sosiseră la timp!" Minunea serviciului de aprovizionare s'a confirmat

Şoseaua dute-vino

O performanţă a organizaţiei germane

Pe marele ax militar de aprovizionare din răsărit, după cum ni-l prezintă aici desenatorul revistei noastre, se mişcă fără întrerupere, ziua şi noaptea, coloane în ambele sensuri. Pentru a asigura aprovizionarea sau a îndeplini „serviciul din dosul frontului" cum îl numeşte specialistul, pe uriaşul front din răsărit, trebue să se dea dovadă de o operă minunată de organizaţie. Atâta timp cât pot ajuta trenurile, dela magaziile din patrie se îndreaptă spre front garniturile de transport. Dacă acest transport ar fi întrerupt cumva din cauza stricăciunilor sau aruncării în aer a podurilor, atunci se folosesc coloane de vehicule, care merg până la diferitele lagăre de aprovizionare ale armatei aşezate de-a-lungul marilor şosele sau până la centrele destinate aprovizionării. De aici diviziile îşi iau singure cantităţile de care au nevoie.

Fiecare divizie dispune de aproximativ 2000 de oameni care se îngrijesc de „serviciul din spatele frontului". Din această întreprindere mai fac parte și serviciul propriu zis de aprovizionare cu tot felul de muniții combustibil, serviciile sanitare, veterinare, administrative, care, cu ajutorul unei companii de brutărie și cu măcelărie proprie, aprovizionează trupele cu alimentele proaspete necesare — și în sfârșit poșta militară. Șoselele mai bune sub denumirea de „axuri" sunt rezervate pentru trupele motorizate. Coloanele infanteriei trebue să meargă în marș pe lângă șosea. Pe aceste axuri circulația nu se întrerupe. Convoaie după convoaie se îndreaptă spre ținta lor. Gropi și șanțuri transversale de pe șosele scutură oamenii și mașinile, dar trupele pentru reparații se și găsesc la fața locului pentru a face șoselele din nou practicabile cu ajutorul crăcilor, pietrelor și lemnelor. Eforturile care se cer șoferilor acestor coloane sunt aproape supraomenești. Ei străbat zilnic până la 450 kilometri. Adesea, șoselele sunt acoperite atât de mult de praf încât nici nu poți deosebi forma camionului din față. Nisipul intră prin haine, ochii te ustură de durere și tu trebue să fii cu ochii în patru la drum și la mașină. Motocicliștii protejază transporturile însă întotdeauna fiecare mașină trebue să se aștepte la atacuri din partea unităților inamice risipite. In cazul că unul din camioane nu pot continua drumul din cauza unei pane la motor sau din cauza bombardamentului inamic, atunci încărcătura este luată de celelalte mașini. Dar înaintarea continuă, se merge înainte cu orice preț, căci în primele linii așteaptă camarazii! Desenul de Hans Liska (PK)

Şoseaua dute-vino

O performanţă a organizaţiei germane

Pe marele ax militar de aprovizionare din răsărit, după cum ni-l prezintă aici desenatorul revistei noastre, se mişcă fără întrerupere, ziua şi noaptea, coloane în ambele sensuri. Pentru a asigura aprovizionarea sau a îndeplini „serviciul din dosul frontului" cum îl numeşte specialistul, pe uriaşul front din răsărit, trebue să se dea dovadă de o operă minunată de organizaţie. Atâta timp cât pot ajuta trenurile, dela magaziile din patrie se îndreaptă spre front garniturile de transport. Dacă acest transport ar fi întrerupt cumva din cauza stricăciunilor sau aruncării în aer a podurilor, atunci se folosesc coloane de vehicule, care merg până la diferitele lagăre de aprovizionare ale armatei aşezate de-a-lungul marilor şosele sau până la centrele destinate aprovizionării. De aici diviziile îşi iau singure cantităţile de care au nevoie.

Fiecare divizie dispune de aproximativ 2000 de oameni care se îngrijesc de „serviciul din spatele frontului". Din această întreprindere mai fac parte şi serviciul propriu zis de aprovizionare cu tot felul de muniţii combustibil, serviciile sanitare, veterinare, administrative, care, cu ajutorul unei companii de brutărie şi cu măcelărie proprie, aprovizionează trupele cu alimentele proaspete necesare — şi în sfârşit poşta militară. Şoselele mai bune sub denumirea de „axuri" sunt rezervate pentru trupele motorizate. Coloanele infanteriei trebue să meargă în marş pe lângă şosea. Pe aceste axuri circulaţia nu se întrerupe. Convoale după convoale se îndreaptă spre ţinta lor. Gropi şi şanţuri transversale de pe şosele scutură oamenii şi maşinile, dar trupele pentru reparaţii se şi găsesc la faţa locului pentru a face şoselele din nou practicabile cu ajutorul crăcilor, pietrelor şi lemnelor. Eforturile care se cer şoferilor acestor coloane sunt aproape supraomeneşti. Ei străbat zilnic până la 450 kilometri. Adesea, şoselele sunt acoperite atât de mult de praf încât nici nu poţi deosebi forma camionului din faţă. Nisipul intră prin haine, ochii te ustură de durere şi tu trebue să fii cu ochii în patru la drum şi la maşină. Motocicliştii protejază transporturile însă întotdeauna fiecare maşină trebue să se aştepte la atacuri din partea unităţilor inamice risipite. In cazul că unul din camioane nu pot continua drumul din cauza unei pane la motor sau din cauza bombardamentului inamic, atunci încărcătura este luată de celelalte maşini. Dar înaintarea continuă, se merge înainte cu orice preţ, căci în primele linii aşteaptă camarazii! Desenul de Hans Liska (PK)

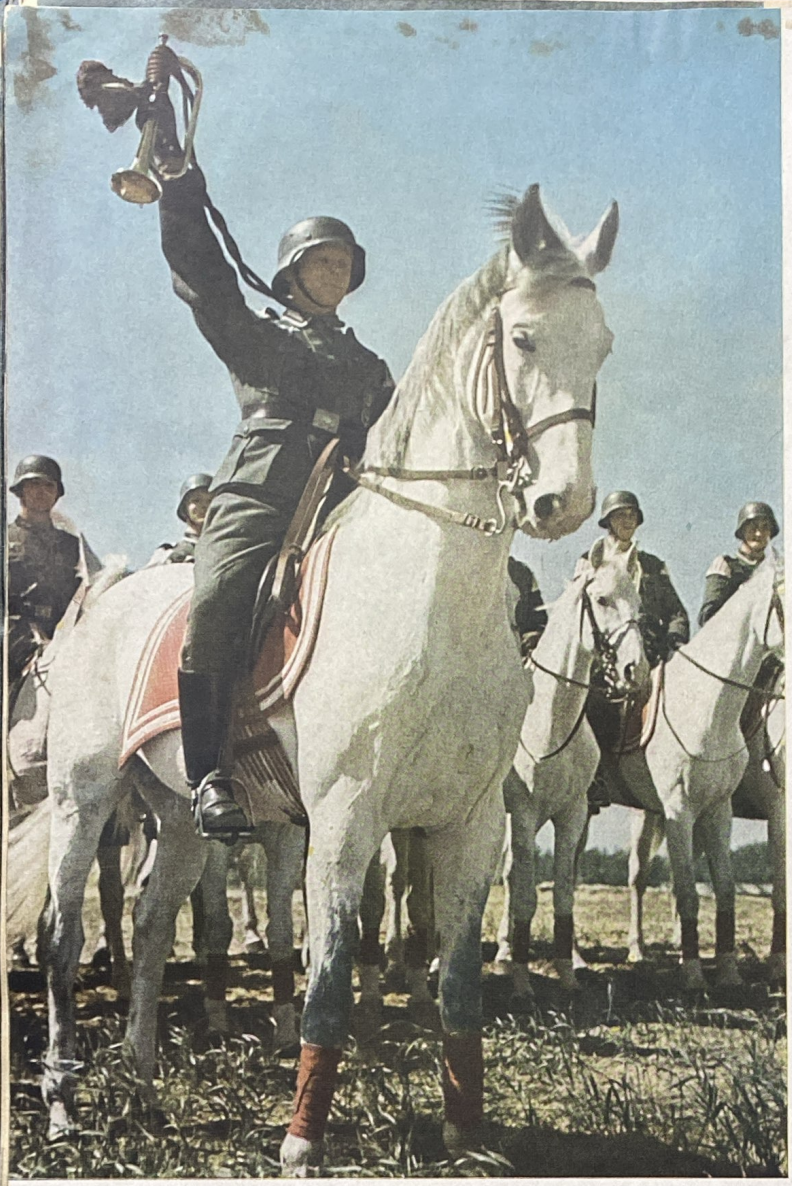

La muzicile militare germane, saxofoanele nu le găsești decât în aviație

Ele au fost descoperite pe la mijlocul veacului trecut și din cauza sunetului lor mlădios au fost întrebuințate mai întâi de muzica militară. Abia după aceea a fost preluat acest instrument de muzica de jaz

Fotografiile: Hermann și dr. Panoff (PK)

Cu tâmpine și trompete

Secretele muzicii militare

Un poet german a numit muzica militară, atunci când o auzi de aproape, când trece pe neașteptate pe după primul colț de stradă, „glasul de bucium al judecății de apoi"; iar când răsună în depărtare, el a comparat-o cu fluturele care zboară încoace și încolo.

Secretul care plutește în jurul muzicii militare este a doua natură a ei. Ea este o unitate de melodie și ritm. Aproape că ritmul este chiar mai important decât melodia, căci el bate tactul pasului de marș și menține coloanele laolaltă; însă și melodia este avântul fiecărui suflet în parte, deasupra totului. În muzica militară europeană se face legătura Orientului cu Occidentul. La început soldații nu cântau decât din fluere, tobe și fanfare. Fluerele și tobele își trag origina din popor, în timp ce călărașii întrebuințau trompetele lungi „instrumente nobile" rămase dela jocurile cavalerilor. De aceea și astăzi la muzica călărașilor, maestrul de muzică nu are baston pentru a indica tactul cum vedem la colegul său dela infanterie, ci el conduce cu trompeta (fot. de sus din stânga).

Tâmpinele și instrumentul cu zurgălăi sunt de origină din Orient. Este important să știm că instrumentele cu zurgălăi, cozile de cai și clopoțeii, propriu zis nu sunt instrumente, ci vechile insignii militare zăngănitoare ale ienicerilor, acele trupe de elită turcești care au luptat în trecut în pădurile din fața Vienei contra armatele germane. Germanii le-au luat cu ei acasă ca trofee ale victoriei și astăzi le poartă înaintea muzicii militare ca simbolul acesteia.

Tâmpinele sunt mai vechi și le găsim la muzica militară europeană încă de acum 500 de ani. Măhnirea misterioasă a tobosarului este neștiința civililor, care confundă mereu marea tobă turcească cu tâmpina. Prin urmare: o tobă are întotdeauna două timpane din piele de viței care oscilează împreună cu toate că nu se lovește decât într'una. Tâmpina are numai o singură piele (din lat. tympanum), este întinsă deasupra unui vas umflat de metal și poate fi acordată cu ajutorul unor șuruburi, pentru a se obține tonul dorit. (Dreapta): La muzica militară numai toba în formă de ciaun constitue o tâmpină adevărată. Toate celelalte sunt tobe. Trebue să se știe aceasta pentru a se prețui cum trebue demnitatea călărașilor cu tâmpine. Tâmpina a fost întotdeauna un instrument de predilecție pentru călărași. Ba în Prusia, dragonii și husarii aveau numai atunci voie să bată în tâmpine când dădeau dovadă de un curaj deosebit. Măndria tobosarilor de tâmpină își are explicația nu numai în acest fapt dar și în arta călăritului. Ei pot să conducă calul în timpul când bat tâmpina, numai cu ajutorul picioarelor.

La muzica militară de infanterie există un alt secret. Civilii cred că așa numitul „tambur major" ar fi maestrul de muzică. Noțiunea e falsă. Omul cu lungul baston cu ciucuri conduce numai coloana. Maestrul de muzică se găsește lângă instrumentul cu clopoței. Pentru mai multă claritate: tamburul major se îngrijește de corectitudinea militară a muzicanților. El întruchipează tradiția, însă maestrul de muzică face muzică, care plutește în aer în jurul fetelor întocmai ca un fluture purtat de vânt și apoi biciuește din nou cu mânie și îndeamnă pe oameni la luptă și la victorie.

. . Am vorbit despre multe și pe încetul se stabili între noi o oarecare intimitate . . .

Domnul din Calcuta

O povestire de Helene von Ssachno cu desenele de K. F. Brust

Pe vapor, la întoarcerea din America, făcui cunoștința unei fete. Dansarăm împreună și îndrăznii să o întreb de nume. „Mă numesc Gracia Toricelli", îmi spuse ea, iar mie mi se păru că nu poate exista un nume mai potrivit pentru frumusețea ei. Puțin după aceea mă prezentă tatălui ei.

Călătoria decurse bine. Într'o noapte ședeam amândoi, contele și cu mine, pe punte și priveam cum se oglindesc stelele în apă. Era o priveliște frumoasă. Luna aluneca roșie pe deasupra valurilor. Nu știu ce l-a îndemnat pe vecinul meu să-mi povestească istoria aceea curioasă. Poate că vedea în mine pe un străin, căruia îi poți încredința multe lucruri, pentrucă e foarte probabil că nu-l mai întâlnești niciodată, sau poate că-l mișca simpatia mea pentru Gracia. Căci întrebă deodată:

„Spune-mi, scumpe prieten, ai simțit vreodată teamă?" Mărturisesc că această întrebare m'a mirat foarte mult.

Răspunsei nehotărît: „Au fost momente . . . în războiu . . . nu vreau să mă arăt mai breaz decât sunt".

„Da", spuse el rar, „și eu am cunoscut odată ce însemnează teama, deși eram așa de încrezut încât să-mi închipui că am venit pe lume cu nervi de oțel". Iar apoi îmi povesti cele ce urmează: „După războiul cel mare m'am alăturat unei expediții ce pleca spre Tibet. Mi-am petrecut în această călătorie trei ani, pentru ca la urmă să fac o mică excursie în Indiile Britanice. La Calcuta făcui cunoștință cu un om ciudat, care se numea Mihael Svalberg și care ducea o viață neliniștită de vagabond. Făcea pe rând negoț cu orez, cu iută, cu piei, pânzeturi și sămânță de rapiță. Era voinic și lat în spete, cu un cap mic, acoperit cu păr rar și cu mișcări scurte dar precise. Deși făcea mai de grabă impresia de sălbatec, decât de om civilizat, nu i se putea nega o anumită formă distinsă de purtare.

Într'o seară, pe când ne aflam împreună într'un hotel ca să luăm o masă bună, îmi povesti că vrea să plece spre Madras, importantul centru de comerț. „Omule", îi spusei eu, „nu te plictisești să umbli ca un sălbatec prin lume, fără nevastă și fără copii?"

Întrebarea mea provocă la el numai un mormăit neinteligibil, iar eu nu-mi mai continuai interogatoriul. Mai vorbirăm de una, de alta, iar pe încetul se stabili între noi o oarecare intimitate. Pe când ne duceam spre casă, nu-mi putui învinge sentimentul, că omul acesta mă va urmări ca o umbră.

La despărțire îmi strânse mâna și-mi spuse: „Toricelli, nu fii leneș, scrie-mi odată; m'ar putea interesa să aflu cum o duci. Uite, ai aici adresa unui prieten, scrie-i lui, el știe întotdeauna unde mă poate găsi". Și cu aceste vorbe dispăru, cu casca lui albă și cu statura îndesată, în vălmășeala străzii. În mână țineam o carte de vizită: Sylvester St. Erth, voiajor comercial în bumbac și iută, Calcuta.

Spre sfârșitul primăverii primii din partea unui prieten o invitație la Florența.

Călătoria prin Campagna a fost minunată, dar inima îmi crescu când, odată cu valea Arnului, mi se desfășură în fața ochilor rodnicia Toscanei.

Casa amicului meu era largă și încăpătoare. Chiar prima oră ne reuni pe terasa potopită de soare, care cobora până mult în mijlocul tufișurilor în floare. În afară de soția și de copiii lui, mai era de față și o tânără fată, care-mi fu prezentată drept baroneasa von Svalberg. Fui surprins pentrucă mi se părea a fi încă foarte tânără. În timpul conversației o întrebai dacă nu cumva are o rudă în Calcuta, cu numele de Mihael Svalberg, despre al cărui baronat însă nu știu nimic. Ea se înroși și spuse că rudele, soțului său decedat îi sunt complect străine, că în plus, nu-și poate închipui cum ar fi putut ei să ajungă la Calcuta. Mai târziu aflai că ea face parte dintr'o familie simplă de burghezi și că se căsătorise cu baronul, care-și avea proprietățile în Kurlanda, fără învoirea părinților. Era pe vremea războiului civil, căruia-i căzuse victimă baronul.

Figura acestei femei mi se întipări adânc în suflet. Era relativ fără grații dar simții într'însa un foc ascuns. Câte odată o comparam cu o floare, strivită și ofilită de îngheț cu puțin înainte de înflorire. Erau însă clipe când înflorea. Atunci privirile noastre se contopeau, iar în inimă se năștea dorința. După câteva săptămâni o invitai în grădina Boboli, pe care o consider drept cea mai frumoasă din lume.

După cum Palazzo Pitti este idealul unui palat princiar, tot așa și Giardino di Boboli este parcul ideal al Renașterii.

Urmare în pagina 46

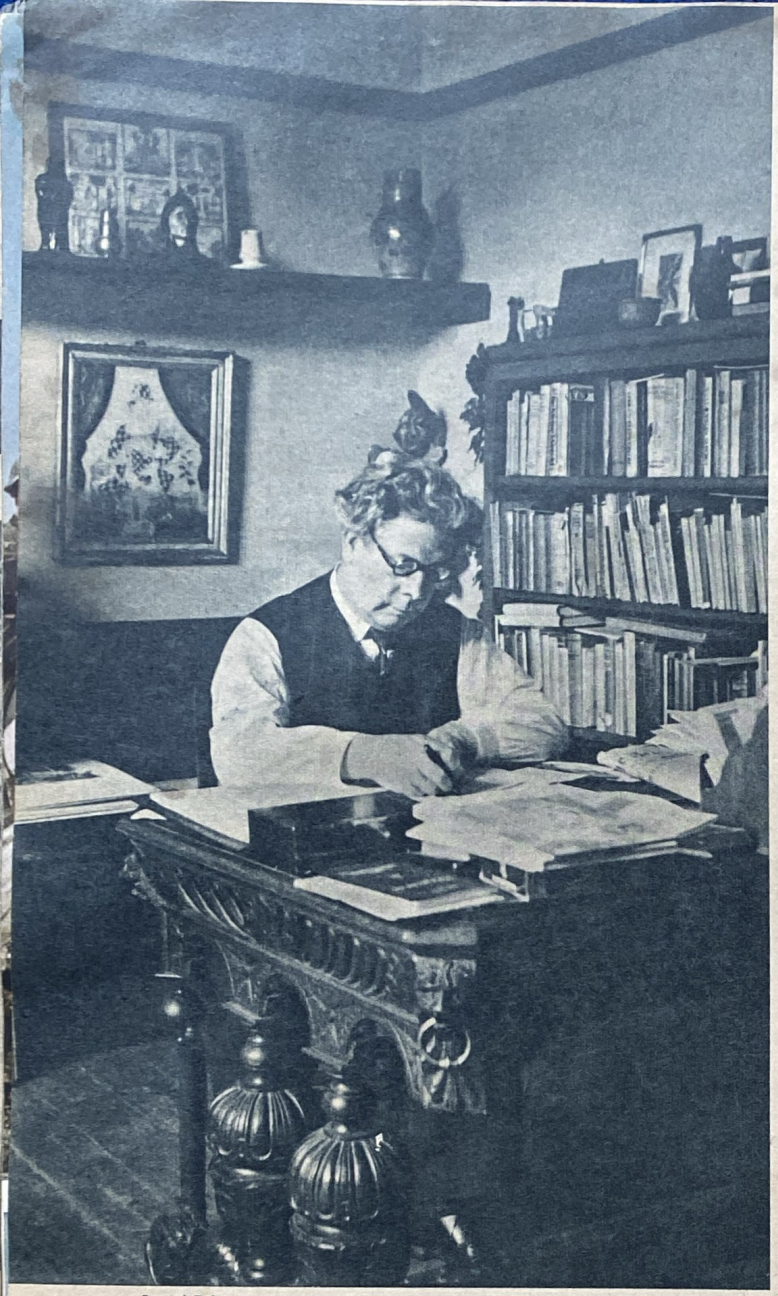

Poetul Felix Timmermans *în ingustimea plăcută a biroului său*

Desen marginal la balada veselă despre „Măgarul Baudewein"

„Signal" vizitează pe

Felix Timmermans

Poetul și pictorul flamand

Cum a fost — cum a devenit

„Pallieter și Marieken în tovărășia celor patru anotimpuri." *Desen colorat. Marieken este fata de care se îndrăgostește Pallieter și care-i dăruește ca tânără soție trei gemeni*

Acum vreo jumătate de secol în orășelul flamand Lier locuia negustorul de dantele Timmermans. Avea patrusprezece copii, și nimic nu-i făcea mai mare plăcere decât să povestească acestor copii basme și istorioare. Când umbla prin țară cu căruciorul său tras de cinci câini, el însuși apărea fiului său antemezin, Felix, ca o figură din basme. Era aproape de necrezut câte putea el face: iscodea țesături fine, juca teatru, cânta, construia tot felul de obiecte și aducea ca prin farmec la viață întreaga lume variată flamandă. Micul Felix voia să ajungă pictor. Niciun zid, niciun petec de hârtie, nicio tăblie de masă, pe care se putea desena sau zugrăvi, nu erau sigure de el. Talentul era în familie. Fratele mai mare, Ernst, putea să picteze într'o singură zi șase peisagii, și nu numai să le picteze, ci și să le vândă. Câștigul îl împărțea cu tatăl său, care găsea cumpărători pentru micile tablouri cu ocazia călătoriilor sale de afaceri. E drept că Felix n'avea nimic comun cu o asemenea îndemânare de meseriaș. Din ziua când făcuse în secret cu un prieten o excursie la Anvers, el fusese, cum spunea mai târziu, „vrăjit". Căci acolo văzuse tablourile lui Pieter Breughel-senior. Figuri și legende transformate în forme și culori, totul înconjurat de frumoasa și puternica atmosferă a peisajului flamand. Atunci se trezi în copil creatorul pe care-l cunoaște și-l iubește astăzi lumea.

Dar el ajunse renumit nu ca pictor, ci ca poet. Pictura, care-i dădu mult de lucru, n'a fost decât un ocol. Ca modele admirate și adorate, el luă pe primitivi, pe gotici și mai ales pe Breughel, care pentru el reprezenta Flamandul prin excelență. Încercă să redea prin forme și culoare ceea ce trăia în sufletul său și cerea să fie exprimat. Dar tablourile, pe care le vedea fixate până în cele mai mici amănunte, înaintea ochilor când apuca pensula, nu luau naștere. În locul lor se năsteau niște

„Tăietorul de lemne." *La această pictură se simte lămurit apartenența sufletească a poetului pictor la lumea lui Pieter Breughel*

improvizații aruncate la repezeală, al căror farmec știm să-l prețuim, tocmai pentrucă sunt alcătuite dintr'o singură linie și pentrucă sunt atât de „nemeșteșugite". Lui însă nu-i ajungea aceasta. El voia să aducă o mărturie a patriei sale, care atâta vreme tăcuse în concertul popoarelor. Voia să vorbească cum vorbeau oamenii din jurul lui. Voia să comunice celorlalți oameni ceea ce simțeau Flamanzii, ce le forma bogăția vieții. Și i-a reușit.

Cărțile sale sunt traduse în multe limbi. Are cititori în întreaga Europă. Una din figurile cele mai atrăgătoare ale lui Timmermans este Pallieter, un tânăr simplu, care se bucură de viață chiar când cerul e înnorat și când furtuna vâjâie pe deasupra acoperișurilor. Trăiește în acord cu natura, iar anotimpurile sunt prietenii lui și ai celei dragi lui. Nimic nu poate fi mai caracteristic pentru felul de a fi al lui Timmermans decât anecdota pe care el însuși a povestit-o odată. Pe la Paști se îmbolnăvise de o boală grea. Sora care-l îngrijea la spital îi aduse un ghiveciu, în care înfloreau două zambile, una roză, alta albă. „Aceste flori au aruncat în mine prima sămânță a lui Pallieter. Stăteau lângă mine în prospețimea lor cărnoasă și plină de sevă, luminate de o rază de soare ce se strecura peste perdeluță; în simplitatea lor, cu culorile lor gingașe și cu parfumul lor delicat, ele povesteau că afară, în fața cămărutei mele albe de bolnav, primăvara suna în corn, insuflând puteri noui inimii îmbătrânite a pământului. Aceste flori înlăturară perdelele prăfuite: văzui o lume nouă".

Pe această lume, pe care a văzut-o, o descrie Timmermans, într'o limbă pe care o înțelege oricine, chiar acela care n'a văzut și n'a trăit lumea flamandă.

Și a putut s'o facă, pentrucă el n'a pierdut niciodată legătura cu poporul în sânul căruia a crescut. Flamanzii sunt un popor de povestitori. Le place să povestească, le plac znoavele, le plac sărbătoririle.

Iar cu ocazia unei sărbătoriri i s'a dat lui Felix Timmermans cea mai frumoasă cinste pe care ar putea-o dori un poet. Când a fost vorba ca în orășelul Lier, al cărui cetățean a fost și este, să se sărbătorească o nuntă de aur, s'a alcătuit un „cortegiu Pallieter", un cortegiu în care pe trăsuri, pe jos și călare se puteau vedea în carne și oase personagiile cărții sale, ca și cum ele n'ar fi opera fantaziei unui creator, ci oameni adevărați cu toate patimile, durerile și dorurile lor.

Iar spectatorii de pe stradă le salutau, cum saluți pe un vecin care se întoarce acasă dintr'o lungă călătorie.

Otto Alfred Palitzsch

Pictorul Timmermans la lucru în „atelierul" său

Timmermans, tată de familie, *cu prietenele sale, precupețele*

Fotografiile: Sado

„Catedrală în Lissenghe." *Pictură. Pictorul și poetul se întâlnesc în această măreață și totuși delicată compoziție*

Vârtejul vieților

O sutime de secundă începe să povestească...

Să presupunem că un scriitor ar vrea să scrie un roman și n'ar ști cum să-l înceapă. Deodată îi vine o idee. Se duce la o gară oarecare, face o fotografie la întâmplare, apoi ia clișeul, din mijlocul acestei pagini, și îl examinează cu atenție, căutând să-i vie inspirația. Și deodată observă că problema s'a inversat — acum i se oferă zeci de subiecte și nu știe pe care să-l aleagă

„Dragoste pe roți" sau „Buchetul de flori"? *Domnul cu geamantan și geantă și doamna din spatele lui — oare nu pot furniza un subiect interesant, cu o dragoste ciudată ce are loc pe roțile rapidului? Dar și omul cu marele buchet de flori ascunde multe curiozități*

„O văduvă în luptă cu viața". *— N'ar fi rău ca titlu de roman. Băiețașul care a găsit un portofel se duce la gară să-și aștepte pe mamă-sa... (Va urma)*

„Aurora pleacă la Gurkenwerder": *Un titlu potrivit pentru o carte umoristică, cu efecte drastice. Aurora avusese de gând să stea doar o singură noapte la Gurkenwerder, dar scrântindu-și piciorul tocmai în fața casei primarului, totul se schimbă*

„Singur, în capitală..." *Ce subiect minunat pentru un roman psihologic al cărui erou este tânărul în mantaua de ploaie! Dacă nu un roman, cel puțin o poezie melancolică...!*

Sau un roman detectiv? *De exemplu: „Când hamalul cu numărul 23 își împingea ca de obiceiu cărucioru cu valizele pe peron, el nu bănuia câtuși de puțin ceea ce se va întâmpla în momentul următor. O cană cu lapte, fixată prost pe un coș, începu să se rostogolească, un cuțăr se puse în mișcare și deodată..." Efectul e indiscutabil!*

Fotografiile Voigt

Infecţie focală — boala cu efect dela distanţă

Atunci când ne îmbolnăvim suntem obişnuiţi să dăm atenţie numai aparaţiei boalei uitând în cele mai multe cazuri, că fiecare boală are o cauză şi că între aparaţie şi cauză de cele mai multe ori este o mare deosebire. Exemplul cel mai semnificativ ni-l oferă infecţia focală. Prin aceasta se înţelege o boală cu efect dela distanţă, prin urmare focarul boalei se găseşte sau în amigdale sau în dinţi sau într'un alt organ, în timp ce boala însăşi îşi face aparaţia la inimă, la încheeturi, la rinichi, la piele sau la ochi. Infecţia focală care pleacă dela dinţi se datoreşte în cele mai multe cazuri cariilor acea boală cea mai răspândită dar în acelaş timp cea mai uşor de combătut. Adesea infecţia focală se datoreşte paradentozei Evoluţia sa ne-o închipuim cam în felul următor: în locul unde a sărit smalţul apare o carie si pe aici întră la rădăcina dintelui şi prin canale fine la măduva dintelui, microbii. Se iveşte o înflamare a măduvei cu dureri de dinţi îngrozitoare şi dacă nu se începe din timp tratarea dintelui bolnav, atunci maduva dintelui moare, putrezeşte şi secreta continuu otravuri care înfecteaza regiunea dentară şi prin circulaţia sângelui întreg organismul. 86% din cazurile de reumatism se datoresc infecţiei focale la aceasta participând în foarte mare număr cazurile focarelor de infecţie ale dinţilor. Dacă doţi oamenii s'ar comporta după cum recomandă sfaturile pentru igiena dinţilor atunci îmbolnavirea primejdioasă a dinţilor cu consecinţele ei ar fi devenit mult mai rară. Din nefericire însă un mare număr de oameni nu îşi îngrijesc cum trebue dinţii. Nu e suficient să ne curăţim dimineaţa în grabă dinţii: îngrijirea dinţilor cu o periuţă proprie şi o pastă de dinţi de calitate anume Chlorodont nu are decât atunci sens când dinţii sunt curăţiţi regulat în fiecare seară înainte de culcare, prin aceasta îndepărtându-se resturile de mâncare. De asemenea pentru o corectă îngrijire a dinţilor e nevoie şi de hrană potrivită, o mestecare perfectă şi o continuă supraveghere a dinţilor pentru a putea fi îndepărtate imediat cele mai mici stricăciuni. O adevărată îngrijire a dinţilor este nu numai un drum sigur pentru menţinerea sănătoasă a dinţilor dar şi o menţinere sănătoasă a întregului corp.

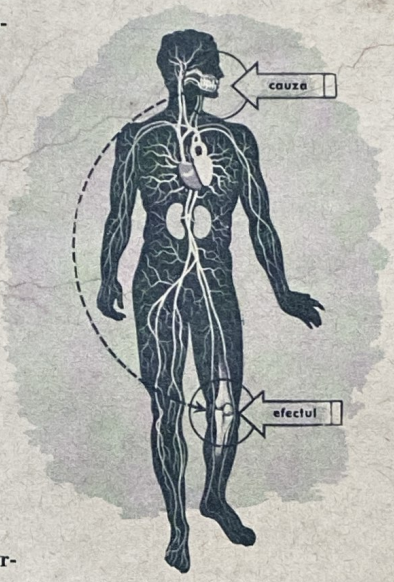

Pasta de dinţi de calitate

Chlorodont

indică calea spre corecta îngrijire a dinţilor

In centrul Ancarei, *reşedinţa guvernului turc, mai poţi întâlni ţărănci îmbrăcate în portul lor străvechiu cu voal şi şalvari, însă asemenea privelişti devin tot mai rare*

Aceste trei ţărănci din împrejurimile oraşului Ancara *care tocmai spală se mai feresc din faţa curioşilor. Mai ales părul dar şi gâtul sunt ascuse cu multă grijă. Portul şalvarilor probabil că va dispare odată cu măgarul, care mai este încă folosit de populaţia turcă ca animal de călărit pentru transport*

Voalul a fost înlăturat

el a lăsat însă urme

O mică excepţie? *Nu, ochelari i negri ai acestei Turcoaice moderne serveso numai pentru protecţia contra luminii orbitoare a soarelui* Fotografiile: Dorothea Wilbrandt

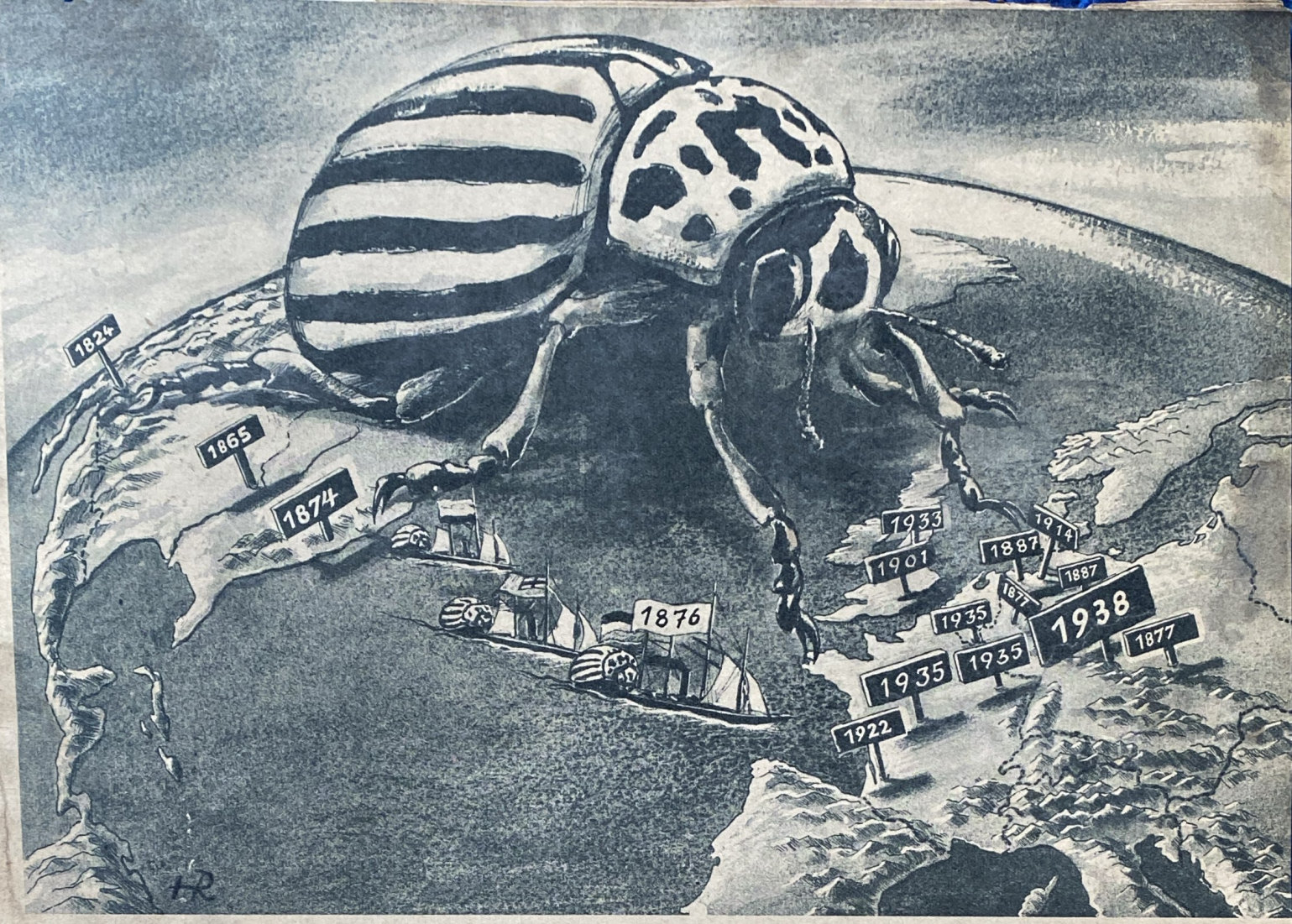

Ofensiva gândacului de Colorado dela 1824 până astăzi

Desenul: R. W. Heinisch

Un dușman al Europei

Ofensiva insectei leptinotarsa decemlineata este zădărnicită la frontierele Germaniei

Europa este amenințată de un dușman care poate deveni mai primejdios decât blocada cea mai intensă. Acestui dușman i-ar putea reuși în scurt timp să provoace pe continentul european o mizerie grozavă a foametei, dacă nu se duce o luptă foarte energică împotriva lui.

Dușmanul de care este vorba este un gândac mare cât unghia, cel mai mare parazit al agriculturii din spațiul nostru vital. Numele său științific este „leptinotarsa decemlineata". I se zice de obiceiu gândacul de Colorado sau gândacul cartofului. Acest gândac a și câștigat până acum o campanie. Cea de a doua ofensivă a fost oprită, datorită unei organizații exemplare, recurgându-se la un număr foarte mare de oameni și la un material enorm.

Un gândac nevinovat

Primejdia în care ne vom găsi atâta timp cât nu va fi dispărut și cel din urmă gândac de Colorado de pe continentul european, se manifestă în mod lămurit din istoria celei dintâi ofensive a acestui coleopter, întreprinsă în patria sa, în America de Nord. Ca și toți paraziții, la început a fost doar un gândac nevinovat, care trăia la poalele Munților Stâncoși din America de Nord, pe niște solanee sălbatice. Acest gândac a fost descoperit în anul 1824 în statul Colorado de către un zoolog, căruia i-a plăcut culoarea frumoasă, cu dungi galbene, și care l-a înrolat în cataloagele științei sub numele de leptinotarsa decemlineata. Poporul i-a dat numele de gândacul de Colorado. Era un gândac neînsemnat de care nu se interesau decât câțiva savanți; se hrănea cu niște plante ce fac parte din familia solaneelor, fără vreo importanță, la poalele unor munți îndepărtați.

Dar solaneele sunt o familie de plante care ne procură alimente, medicamente și otrăvuri, și al căror rol în istoria culturii umane ar putea furniza material pentru romanul unei familii de plante. N'avem decât să amintim tutunul, belladonna, pătlăgelele roșii și cartofii, pentru a ne da seama de importanța solaneelor. Dintre aceste plante, gândacul și-a ales tocmai cartoful. Gustul acestei plante îi părea excelent, și în afară de aceasta cartofii se găseau din belșug. Așa se explică faptul că gândacul de Colorado s'a înmulțit, constituind armate uriașe. De acum înainte avea tot dreptul să poarte numele sub care este cunoscut în Germania: gândacul cartofului.

Prima ofensivă

Ceea ce s'a întâmplat după ce coleopterul a început să se simtă ca acasă pe cartof, este un fapt unic în istoria insectelor. La anul 1859, gândacul se găsea încă la o distanță de 100 de mile la Vest de Ohaha (Nebraska). Încă din anul 1865 a trecut în zbor fluviul Misisipi. Savanții americani relatează despre această invazie în Ilinois că ea a avut loc în mai multe coloane gigantic. In anul 1870 întâlnim gândacul în Indiana, Ohio, Pennsylvania, Massachusetts și în statul New York. In anul 1874, gândacul de Colorado ajunge la coasta Atlanticului. Acest fapt a fost suficient pentru a da semnalul de alarmă în Europa.

Răspândirea acestui flagel cu o viteză atât de mare a fost posibilă numai prin înmulțirea extraordinară a gândacului. In răstimp de un an pot lua naștere trei generații, și anume, o singură femelă a gândacului de colorado poate da naștere la peste 30 de milioane de copii, nepoți și strănepoți. Prin urmare nu este de mirat faptul că în timpul de roire, câteva sute sau mii de gândaci au ajuns și pe corăbiile din porturi, sau în magazine, ajungând astfel în Europa.

Dar Europa a fost atentă. S'au decretat interziceri de import pentru cartofi și alte plante cu rădăcini din America de Nord. Vasele care soseau din America de Nord erau perchiziționate, iar cultivatorilor de cartofi li s'a impus obligația de a-și controla harnic și temeinic culturile. Cu toate acestea, câțiva gândaci au reușit să străpungă obstacolele: în anul 1877 gândacul a fost găsit lângă Rin, la Mühlheim, și în Germania centrală, la Schildau, în apropiere de Torgau. Cu zece ani mai târziu, gândacul apăru în apropierea Hanovrei. Apoi un timp îndelungat a urmat liniște în Germania. A mai apărut de două ori, în anul 1914 și în 1934, fiind importat în ambele cazuri prin vapoare. S'a reușit stârpirea imediată și radicală.

Un cap de pod în Europa

După terminarea victorioasă a campaniei sale din America, gândacul cartofului nu s'a liniștit. Pofta sa de expansiune îl mână spre Europa. Primejdia care amenința astfel „Continentul cartofilor" era neînchipuit de mare. Pe la sfârșitul războiului mondial, gândacului de Colorado îi reușì să se fixeze la Bordeaux, fără să i se dea prea mare atenție. In anul 1922 a fost descoperit. S'au

Numai „ruine" *au rămas pe unde a trecut gândacul cartofului în ofensiva sa. Vaste culturi de cartofi sunt cu totul distruse dacă sunt atacate de acest parazit*

Leagăne de „păpuşi" sub sticlă. *Pentru a putea combate în mod eficace gândacul cartofului, savantul trebue să cunoască în primul rând cu precizie felul de viaţă al acestui animal. In acest scop, laboratoarele cresc în mod sistematic animale pentru încercări. In aceste oale se dezvoltă larvele, transformându-se în gândaci. Pungile împiedică evadarea insectelor înaripate*

Care soiu nu-i place? *Pentru a răspunde la această întrebare importantă, s'au cultivat 1068 de încrucişări de diferite soiuri de cartofi, servindu-se gândacilor. Fiecare sticlă cuprinde cinci din oaspeţii mâncăcioşi şi se constată zilnic care sunt felurile de cartofi care le plac şi care sunt cele evitate*

Ştiinţa strică poftа de mâncare. *Dintre două plante cu totul identice, cea din dreapta a fost stropită cu mijloace chimice, pe când cea din stânga a fost lăsată netratată, pentru comparaţie. După două zile, planta aceasta era aproape cu totul mâncată, în timp ce cea stropită era refuzată. Larvele care se găseau pe planta stropită, mureau de foame. In această vară s'au mai încercat 45 de substanţe chimice*

făcut cercetări şi s'a constatat cu groază că gândacul se şi răspândise pe făcute pe o suprafaţă de 250 kmp. Gândacul american formase un cap de pod în Europa.

Urmară acum 13 ani fatali pentru Franţa. Toate străduinţele de a stârpi gândacul de Colorado au fost zadarnice. Franţa a fost cucerită de acest gândac care în curând ameninţa Olanda, Belgia, Luxemburgul, Germania şi Elveţia. Acesta era frontul prin anul 1935. Frontiera belgiană a fost trecută. Gândacul se găsea la o distanţă de 22 km de frontiera germană, o distanţă extrem de primejdioasă pentru un inamic care poate înainta 180 km pe ani.

Aşa fiind lucrurile, în Germania se adunară toate forurile responsabile pentru a se sfătui în privinţa alungării primejdiei ce ameninţa libertatea alimentară a poporului, cel puţin în ceea ce priveşte Germania. In Noemvrie 1935 s'a creat o organizaţie de combatere a gândacului cartofului.

Invazia în Germania era aşteptată pentru anul 1936. Ea a avut loc: insecta a apărut în 24 de comune dela frontiera occidentală a Germaniei. Dar serviciul de combatere a gândacului de Colorado, care îşi avea cartierul general în Heidelberg, sta de veghe. In iarna din 1935—36, se pregătiseră cinci unităţi motorizate care dispuneau de toate instrumentele şi uneltele necesare pentru combaterea gândacului. O zonă de o adâncime de 100 de km de-a-lungul frontierei a fost declarată drept zonă de pericol. Rezultatul acestor măsuri a fost evident: spre deosebire de ţările vecine atacate de gândacul de Colorado, în Germania gândacul nu s'a ivit în anul 1937 decât în 35 de locuri.

Un an negru: 1938

A urmat apoi „anul negru", 1938, în toamna anului 1937 cu toată organizaţia excelentă şi cu toată limitarea gândacului la regiuni agricole care nu pot fi considerate regiuni propriu zise de cultură a cartofului, primejdia devenise foarte acută. Incă din Octomvrie s'au găsit mulţi gândaci în pământ. Focare continue de paraziţi erau de aşteptat pe pământul german, iar la o discuţie asupra situaţiei strategice, specialiştii au putut constata, în toamna anului 1937, că trebue să ne aşteptăm la noi invazii puternice din Franţa, Belgia, Luxemburg şi chiar şi din Olanda şi Elveţia. Aceasta însemna o lungire a frontului.

Temerile pentru anul 1938 au fost întrecute. Intr'un raport oficial se spune că „faptele au pus în faţa unor probleme noi, aproape de neînvins, ţările vecine ale Franţei, unde se cultivă cartofi: Germania, Luxemburgul, Belgia, Olanda şi Elveţia".

Anul 1938 a început foarte defavorabil din punctul de vedere al climei, fără a se bănui însă chiar din primăvară ceea ce avea să vie vara. Lucrul s'a început în Franţa prin aceea că încă dela 11 Martie s'a găsit la Versailles cel dintâi gândac de Colorado pe un ogor. In Germania s'a găsit un gândac chiar dela 8 Martie, ce e drept într'o salată importată din Perpignon. In Aprilie s'au observat în staţia de câmp germano-franceză Ahun, înfiinţată cu scopul de a combate paraziţul, mai multe zboruri individuale.

Apoi lucrurile s'au liniştit, iar specialiştii au respirat uşuraţi în ultimele zile ale lui April şi în Mai, căci vremea era rea, gândacii se ascunseră iarăşi în pământ sau îşi întrerupseră depunerea ouălor. Dar apoi, la sfârşitul lunii Mai, urmă un timp foarte favorabil pentru desvoltarea gândacului de Colorado: la început câteva zile de zăpuşeală, apoi furtuni puternice dinspre Sud-Vest.

Citind enumărarea locurilor în care a fost găsit gândacul în aceste zile, recunoaştem foarte bine cât de bruscă a venit primejdia uriaşă pentru recolta de cartofi.

O gospodină se duce în spălătorie pentru a umple o putină cu apă, şi descoperă pe robinet un gândac de Colorado. Elevii găsesc pe pietrele de pavaj din curtea şcolii şi pe locurile de joc insectele cu dungi frumoase şi le arată adulţilor. Insectele lovesc în faţă pe biciclişti. Ele sunt găsite într'un jghiab, la un depozit de fierărie, adică în locuri, fără nicio legătură cu ogoarele de cartofi.

Natural, s'a dat imediat alarma. Serviciul de căutare a fost întărit; s'a recurs mai ales la elevi. Numărul locurilor unde a fost găsit gândacul a crescut enorm. Faţă de 35 de locuri cu 46 de focare în anul 1937, numărul focarelor a crescut în anul 1838 la 14.841, şi anume mai ales prin invazii din Franţa. De aceeaşi soartă au fost lovite şi celelalte ţări vecine ale Franţei, Elveţia, Luxemburgul, Olanda şi Belgia.

S'ar putea crede după toate acestea că cifrele de mai sus dovedesc neputinţa omului faţă de duşmanul insectă. Dar o singură cifră, anume cea care arată numărul focarelor în anul 1939, este suficientă pentru a dovedi contrarul: în acest an s'au găsit 12.210 focare. Serviciul de căutare şi de combatere a putut alunga primejdia ce ameninţa prin ofensiva din 1938.

Distrugerea totală a semănăturilor de cartofi este împiedecată

Această descriere a faptelor ne arată două lucruri. In primul rând din cifrele statistice vedem mărimea pericolului ce ameninţă Europa. In al doilea rând putem recunoaşte că de fapt, serviciul de căutare şi de combatere german este un serviciu exemplar, distins cu elogie din partea savanţilor străini la congresul internaţional de entomologie din anul 1938, care s'a ţinut la Berlin. Acest serviciu german este în stare să înfrâneze la vina unei invazii de paraziţi: numărul regiunilor atacate de gândacul de Colorado rămâne extrem de limitat.

Primejdia constă într'o distrugere totală a recoltei de cartofi. Larvele roşii şi gândacii cu dungi, lăsaţi în voie, pot transforma ogoarele înfloritoare de cartofi într'o pustietate pe care nu se găseşte nicio plantă. In asemenea împrejurări, este natural că recolta este aproape complect distrusă. Pagubele pot ajunge până la 95 %. Cei 30 de milioane de urmaşi pe care îi poate produce o singură femelă într'un an, sunt în stare să distrugă 2 hectare şi jumătate de cartofi. Cu alte cuvinte, aceasta înseamnă o pierdere de 45 de tone de cartofi comestibili, adică de 3 vagoane. Repetăm că aceasta este paguba produsă de urmaşii dintr'un singur an ai unei singure femele.

In Germania, o pagubă directă prin mâncarea recoltei a putut fi constată uşor. Serviciul vast de combatere a putut împiedeca aceasta. Dar cea mai mică slăbire a atenţei ar conduce imediat la noi atacuri ale duşmanului. De aceea ţările care au focare de gândaci de colorado, au obligaţia de a face cele mai mari sforţări pentru a reduce la un minimum primejdia gândacului de Colorado în Europa Occidentală, de a alunga chiar cu totul din Europa pe acest duşman al cartofilor.

Opt mijloace de combatere

Organizaţia germană pentru combaterea gândacului de Colorado, dovedită a fi foarte eficace şi exemplară, luptă cu opt arme.

Pătul de încercare ca insulă. *Pentru a împiedeca evadarea larvelor din pătulul de încercare, se face un şanţ în jurul pătului şi se umple cu o substanţă otrăvitoare. Bineînţeles, pătulul de încercare poate fi utilizat numai înainte de desvoltarea aripilor insectei*

In primul rând este serviciul de căutare, care este precedat de o propagandă temeinică în gospodării şi în şcoale. Coloane de căutare de câte 12—15 persoane cercetează în mod regulat ogoarele. Executarea acestei acţiuni incumbă primarului. Dacă se găseşte un gândac, o larvă sau un cuib, găsitorul raportează cazul primarului sau poliţiei locale. Locul unde a găsit gândacul de Colorado este însemnat. Gândacul este ucis după anumite prescripţiuni. Larvele şi ouăle sunt lăsate însă la locul unde au fost găsite, urmând să fie cercetate de specialişti.

Dacă se cunosc focare, se adaugă cea de a treia măsură, strângerea focarelor. Dacă se găsesc în pământ larve, păpuşi sau gândaci tineri, pământul este trecut prin site. Apoi intră în acţiune nişte injectoare speciale pentru deparazitarea solului, cu ajutorul cărora se injectează sulfură de carbon în pământ. Celelalte plante de cartofi ce mai rămân pe ogoarele atacate sunt protejate de pagube prin aşa numita stropire a focarelor, pe o zonă de 300 m, cu o soluţie a unei substanţe ce conţine calciu şi arsen. Pentru a fi cu total sigur, un focar odată găsit este mereu supraveghiat. In afară de aceasta, în zona ameninţată, se poate ordona a stropire preventivă a tuturor culturilor de cartofi.

Cele opt măsuri, transformate într'o armă eficace printr'o organizaţie severă, au putut opri la frontierele Germaniei curentul paraziţilor. Ele au dovedit că în cazul când combaterea răufăcătorilor devine o cauză a poporului, răsplata constitue o satisfacţie complectă pentru străduinţele depuse. Căci meritul nu revine numai celor 116 referenţi, tehnicieni, funcţionari şi muncitori care au lucrat în anul 1940 în serviciul de combatere a gândacului de Colorado, reuşind să oprească răspândirea gândacului de Colorado pentru întâia oară în istoria combaterii paraziţilor. Intreaga acţiune a devenit posibilă abia prin faptul că elevii de şcoală, locuitorii satelor şi oraşelor au fost luminaţi prin filme, conferinţe, broşuri şi tablouri, instrucţiuni şi imagini răspândite în milioane de exemplare. Numai prin această acţiune a putut fi executată cea dintâi dintre cele opt măsuri, adică serviciul de căutare.

Viitorul

An de an trebue să continuăm căutatul, stropitul şi deparazitarea. Căci

Combaterea practică începe *cu constatarea dacă unele din-tre larvele găsite au început să formeze păpuşi în pământ. În jurul plantei atacate, se ia pământul şi se trece prin sită. Dacă se găsesc la ace-astă operaţie păpuşi . . .*

. . . pământul este deparazitat. *Cu ajutorul unor mari „ace de injecţie" se injectează în pământ o otravă mortală pentru gândac: sulfură de carbon. Prin această operaţie se distruge duşmanul din sol*

Dar victoria este completă *numai după ce toate plan-tele din jurul locului atacat au fost smulse, aruncate într'o groapă în care s'a turnat pe urmă sulfură de carbon şi îngropate. Pentru exploatarea succesului . . .*

dacă va mai veni odată cazul cu zăpu-şeala din Mai sau Iunie urmată de furtuni, atunci se va putea întâmpla să plouă iarăşi gândaci de Colorado de provenienţă occidentală. Astfel se des-chide aici problema europeană de a astupa întrucât posibil izvorul însuşi al flagelului, şi de a ne îngriji de acest mic duşman zburător să nu facă noui câştiguri de teren.

Gândacul cartofului nu are inamici naturali care să-l facă să rămână în limitele naturale. Omul a făcut încer-cări de a remedia acest fapt, la alte plante. De exemplu el a introdus în viticultură butucii care rezistă la filo-xeră. Tot aşa s'ar putea închipui să se cultive într'o bună zi un soiu de car-tofi care să reziste la gândacul de Co-lorado.

Poate vom reuşi să provocăm o mor-talitate în masă şi prin alte mijloace printre aceste coleoptere. La Institutul Biologic al Reichului s'a început stu-diul ştiinţific al ciupericii „beauveria effusa" care atacă gândacul, omorîn-du-l. Se speră că gândacul de Colo-rado infectat cu sporii acestei ciuperi va infecta şi pe semenii săi, provo-cându-se astfel o mortalitate în masă.

Dar s'a mai constatat şi faptul că primejdia gândacului de Colorado poate fi mult înlăturată dacă se seamănă car-tofii abia la mijlocul lunii Iunie, în-loc de mijlocul lunii Mai. Anume, deoarece gândacii îşi termină hiberna-rea din vreme, ei nu găsesc hrană la timp, şi o mare parte dintre ei mor de foame. În afară de aceasta se mic-şorează succesiunea generaţiilor.

Remediul cel mai puternic împotriva acestui parazit rămâne deocamdată ser-viciul de combatere. Este o misiune a tuturor statelor europene să perfec-ţioneze şi să răspândească tot mai mult acest serviciu, căci este vorba de ferirea Europei de o catastrofă alimen-tară.

. . . un detaşament de asalt înarmat cu baterii de stropitoare *porneşte la atac. Misiunea sa este de a ucide insectele în mod individual, stropindu-se întregul ogor cu o substanţă chi-mică ce conţine calciu şi arsen. Astfel este distrus cu încetul gândacul de Colorado, unul dintre duşmanii cei mai primejdioşi ai Euro-pei, după fiecare nouă încercare de ofensivă, alungându-se tot mai mult de pe conţinen-tul nostru*

Fotografia: Dr. Croy

Urmare din pagina 2

Viața la Moscova în 1941

sonale cu conaționalii, străinii să se poată orienta asupra modului de viață și de gândire al cetățeanului sovietic. Un alt motiv nu poate exista.

Costa la Moscova . . .

Cum se prezenta însă modul de viață al cetățeanului sovietic? Ingrămădită într'o locuință foarte mică (în general o cameră de familie), populația metropolei sovietice era veșnic pe drum, pentru ca în răstimpul dintre două reprize de lucru să se aprovizioneze cu alimente și să mai pună ocazional mâna pe ceva ieftin din mărfurile rare și scumpe de felul celor mai simple (oale, de exemplu). In timpul din urmă, dar de abia de un an încoace, capitala era cel puțin aprovizionată din belșug cu alimente, chiar dacă vânzarea lor era restrânsă. Mult mai raționator influențau însă prețurile, care erau așa de mari, încât marea masă nu-și putea permite să cumpere nici măcar cele mai necesare alimente, ca să nu mai vorbim de îmbrăcăminte. Costa la Moscova un kilogram de:

	(ruble)
Pâine	2.50
Unt	28.—
Mezeluri ieftine	19.—
Mezeluri fine	35.—
Carne ieftină	14.—
Carne aleasă	24.—
Făina de grâu mijlocie	4.80
Varză, piața liberă	7.—
Cartofi, în magazin	0.80
Cartofi, piața liberă	1.—
	până la 1.50
Pește	10.—
	până la 15.—
Brânză, calitate mijlocie	25.—
Zahăr	5.50

Cu totul exorbitante erau prețurile la îmbrăcăminte. Costa la Moscova:

	(ruble)
Un costum din stofă de rând, croit grosolan	800.—
Un costum din stofă de calitate mai bună	1200.—
Un palton de iarnă	900.—
Palton de damă cu guler de pisică	1200.—
Ghete, calitate ieftină	400.—
Ghete, calitate durabilă	400.—

Aceste prețuri nu erau de fel proporționate în raport cu veniturile masei mari a populației. Câștigau, de exemplu lunar la Moscova:

	(ruble)
Un metalurgist	300.—
Medic de circumscripție	350.—
Inginer	600.—
Contabilă principală	400.—
Factoriță poștală	200.—
Lucrător necalificat	150.—

Salarii maxime pentru artiști

Se poate ușor vedea, că acești profesioniști, aleși la întâmplare, n'aveau suficient din ce trăi, chiar dacă se are în vedere că în Uniunea Sovietelor fiecare membru major al familiei, inclusiv mama, lucrează. Cum putea să trăiască de exemplu familia unui metalurgist care avea trei sau patru copii minori? Venitul de abia ajungea pentru borș și pentru bulgur, cele două mâncări care după un proverb rusesc sunt „hrana noastră".

Puternic deosebite de aceste salarii erau acelea ale unei clase superioare, care, pentru acela care era de mai multă vreme în Moscova, se diferențiia din ce în ce mai mult din gloata cenușie a poporului statului pretins fără clase sociale. E un fapt indiscutabil că această clasă se mărise la Moscova în ultimii ani. Din ea făcea parte lucrătorul „Stahanov" ca și directorul de fabrică (cum era numit încă conducătorul de fabrică de stat, alte fabrici nu existau), balerina dela Opera Mare din Moscova, conducătorul de tractor dintr'un colhoz model ca și un cunoscut scriitor sau artist.

In interiorul acestei clase superioare veniturile erau iarăși foarte diferite. Cel mai bine plătit era personalul de teatru și în genere artiștii, care în statul comunist puteau să atingă salarii maxime. Așa de exemplu un cunoscut director de teatru câștiga 30.000 ruble, iar o balerină 10.000 ruble pe lună. Artiștii și funcționarii superiori ai guvernului și partidului sunt și singurii care au primit locuințe separate de două sau trei camere, cum sunt și singurii care și le pot permite. Chiar dacă în comparație cu dânșii un lucrător „Stahanov" în acord primește numai 1200 ruble, iar un director de fabrică 1500—2000 ruble, ei aparțin totuși la clasa privilegiată, care are și perspectiva ca prin premii (vile la țară, automobile) să primească favoruri speciale.

Din toate acestea se vede că în „patria socialismului", cum era denumită de predilecție Uniunea Sovietică în articolele de fond ale ziarului guvernamental „Pravda" sau în acela al partidului, „Isvestia", existau cele mai puternice contraste sociale.

De altfel întreaga țară consta din contraste! Vechea Moscovă, pe care Rușii din vremea țarilor o numeau „dragul nostru sat mare", această Moscovă a celor o mie de biserici, a caselor cu două etaje, cu acoperișuri ruginite și cu palate de-ale comercianților, se prăpădea înapoia fațadelor bombastice ale noilor clădiri bolșevice în stil pseudoclasic și pseudobizantin. Aceste clădiri noi făceau impresia de decoruri, lipsite de orice legătură cu peisajul rusesc, în care se încadra atât de bine vechiul „sat" al Moscovei cu centrul istoric al complexului impresionant al Kremlinului. Largile bulevarde ale Centurii de Grădini și al Străzii Gorki erau prinse în fațadele noilor clădiri ca în niște culise. Pe ambele maluri ale fluviului Moscova, fațadele locuințelor stăteau ca simbolul unei desvoltări edilitare viitoare, care ar fi americanizat complect Moscova după voința despoților bolșevici. Incoronarea acestei înfățișări viitoare a metropolei revoluției mondiale trebuia să fie clădirea palatului Sovietelor pe fluviul Moscova, care trebuia să pună în umbră Kremlinul, acest simbol desvoltat istoricește al orașului, el însuși un oraș aparte cu turnurile sale medievale și cu cupolele de aur ale vestitelor catedrale. Palatul Sovietelor era plănuit înalt de 400 metri, încoronat de o statuie uriașă de 100 metri a lui Lenin, al cărui braț întins trebuia să arate dela înălțimea acestui turn babilonic al revoluției mondiale spre Vest. O parte a schela-

Pentru fiecare scop

are OLYMPIA mașina de scris potrivită. Pentru birou încercata OLYMPIA 8 cu numeroasele ei calități, cu care de diferite mărimi și cu tabulator decimal. Ca mașini de scris portative modelele: ELITE, PROGRESS, și SIMPLEX, precum și PLANA, prima mașină de scris germană de format plat. Toate produsele, indiferent de destinație și de preț, au comun numele ce le garantează calitatea:

Olympia

Mașinile de scris OLYMPIA sunt fabricate de Olympia Büromaschinenwerke AG., Erfurt
Societatea de vânzare pentru România:

OLYMPIA MAȘINI DE BIROU S.A.R. BUCUREȘTI

Alte societăți de vânzare pentru mașinile Olympia: Amsterdam, Belgrad, Budapesta, Copenhaga, Madrid, Paris, Rio de Janeiro, Stockholm, Zagreb. Reprezentanțe Olympia în toate orașele mari depe glob.

jului de fier și fusese construită, pentru 1943 era prevăzută inaugurarea...

Bolșevicii erau mândri de asemenea clădiri. Propaganda sovietică făcea poporul să creadă că în întreaga lume nu există ceva asemănător. Și aceasta o credea nu numai țăranul din colhoz, care venea în capitală cu vreo comisiune oarecare, ci o credea chiar moscovitul din pătura de sus, pentrucă din cauza izolării ermetice de străinătate orice posibilitate de comparație lipsea. E adevărat că metroul din Moscova e construit foarte modern și că stațiile lui sunt luxoase, în parte aranjate chiar cu gust. Dar metroul acesta exista numai de doi ani și dispunea numai de trei linii scurte. Cetățeanul din Moscova nu știa că în alte țări există metrouri încă dela începutul secolului și că ele sunt capabile să satisfacă o circulație de zece ori mai mare. Moscovitul avea îngâmfarea unui copil convins că jucăria lui e cea mai bună. Cu această miraculoasă și naivă credință se mângâia el de mizeria de toate zilele, mai ales că propaganda îl făcea să creadă că după terminarea planului de cinci ani (era tocmai al patrulea an al celui de al treilea plan cincinal) va curge lapte și miere.

Era singura credință lăsată cetățeanului sovietic. Pentrucă religia e „opium pentru popor", bolșevicii îndepărtaseră dela biserică unul din cele mai evlavioase popoare ale pământului. Era o priveliște din cele mai impresionante să vezi pretutindeni în Moscova ruinele bisericilor, dintre care, după o vorbă veche, orașul trebue să fi posedat de 40 ori 40. Au fost în orice caz o mie, dacă socotim și capelele particulare ale comercianților bogați. Furia iconoclastă a zilelor din Octombrie smulsese acestor o mie de biserici clopotele, care altădată anunțau cu muget clocotitor vestita sărbătoare a Paștilor, când poporul își dădea după un obiceiu vechiu sărutarea frățească.

„Cei de altădată" și biserica

Cupolele fuseseră turtite, crucile aruncate jos. Dacă locașurile în care altădată îngenunchiau evlavioșii credincioși mai puteau fi folosite, se instalaseră în ele cinematografe, garajuri, șoproane sau chiar locuințe. Din arcadele măcinate ale ferestrelor bisericilor, se înălțau burlanele sobelor, vechile ziduri erau înnegrite de fum, în altar ședea casierul cinematografului sau cântau capele de jaz în pauzele dela reprezentarea filmelor tendențioase bolșevice, care trebuiau să îndemne la o mai mare producție de muncă. În vreo 15—20 biserici se mai slujea încă. De gustul farsei constituției „democrate" din 1936. Și dela aceste biserici se furaseră clopotele. Pentru întreținerea lor credincioșii trebuiau să-și rupă dela gură sărăcăcioasa lor pâine. Erau mai ales oameni din pătura „celor de altădată", cum era numită în Uniunea Sovietică vechea burghezie.

Numai puțini din acești oameni putuseră să treacă prin furtuna revoluției și peste mizeria anilor de foamete. Îi găseai mai ales între oamenii de știință și medici unde, îmbătrâniți înainte de vreme și obosiți, umpleau golurile noii generații. Dar tot mai puteau fi recunoscuți din valul gloatei cenușii, care se îngrămădea pe străzi în drum spre marele „Gastronom", magazinele de alimente. Îi recunoșteai după hainele lor uzate, care fuseseră bune și potrivite acum un sfert de veac în urmă, iar câte un ochiu îmbătrânit dintr'o față distinsă de femeie, sub o pălărie de modă veche, părea să spună străinului: „Și eu am fost altădată ca tine".

Ciudat de vie apărea însă lumea „celor de altădată" pe scenă — și acesta era încă unul din contrastele din această țară. Teatrul conservase renumele înalt al talentului natural, mai mult, al unui fel de posedare teatrală a poporului rus. Îl păstrase în ciuda bolșevismului. Iar după ce trecuse expresionismul schimonosit al unei epoci ce voia să fie neapărat revoluționară, se jucau marii clasici ai teatrului rusesc: Cehov, Ostrovski, dramatizări după Tolstoi și Gogol. Ceea ce aducea teatrul sovietic pe scenă și ceea ce aplaudau spectatorii sovietici, pentrucă totul de pe scenă se petrecea așa de specific rusește, era vechea Rusie. Același lucru cu opera — în „Boris Godunov" de exemplu reînvia întreaga atmosferă de basm a religiozității ortodoxe — și cu baletul, care reluase și dusese mai departe tradiția clasică cu renume mondial a baletului rusesc.

Incolo, în trăsăturile Moscovei se puteau recunoaște multe elemente asiatice: în înfățișarea orașului, în artă, în stilul de viață și nu mai puțin în amestecul de sânge al populației. Ministrul unui stat din Sudul Asiei, care făcea pentru prima dată o vizită la Moscova, fu întrebat de ziariștii străini, ce-l impresionează mai mult la Moscova. El răspunse că multe lucruri îi amintesc de propria patrie; și îndică ultimul stil arhitectonic (ajuns la modă de vreun an de zile), elementele comice și fantastice din arta decorativă a teatrului și muzica. Era în adevăr foarte interesant de observat predilecția moscovită pentru tot ce e asiatic. Această predilecție s'a manifestat mai întâi prin redarea atmosferei asiatice în tablourile de scenă — dansurile polovețe din „Prințul Igor" au fost de exemplu una din aceste creații specifice ale teatrului bolșevic și prin extraordinara bunăvoință cu care publicul a primit spectacolele „decadei artistice" a Mongolilor Buriați, a Usbecilor, Tașicilor și a altor popoare sovietice din centrul Asiei și s'a terminat printr'o redare foarte atentă în presă a numelor și denumirilor asiatice.

În dosul sticlei verzue

Pentru teatru, despoții bolșevici au acordat orice sume de bani. Decorațiile pentru reprezentarea lui „Boris Godunov" la Opera Mare au costat de exemplu 3 milioane ruble. Poporul flămânzea, avea însă un teatru foarte bun; dar câți oameni din popor îl puteau gusta? Poporul se prăpădea în înghesuiala mucegăită a locuințelor, în schimb pentru decorativa clădire terminată anul trecut a „Teatrului Central al Armatei Sovietice", construit în formă de stea sovietică și pentru „Sala de Concerte Ceaicovski" nu s'a făcut economie nici de bani și nici de spațiu.

Aceasta era Moscova în 1941. După ce „dictatura proletariatului" s'a transformat în dictatura unui singur despot și a unei ierarhii create de dânsul și trăind din grația lui, se pot constata

Urmare în pagina 42

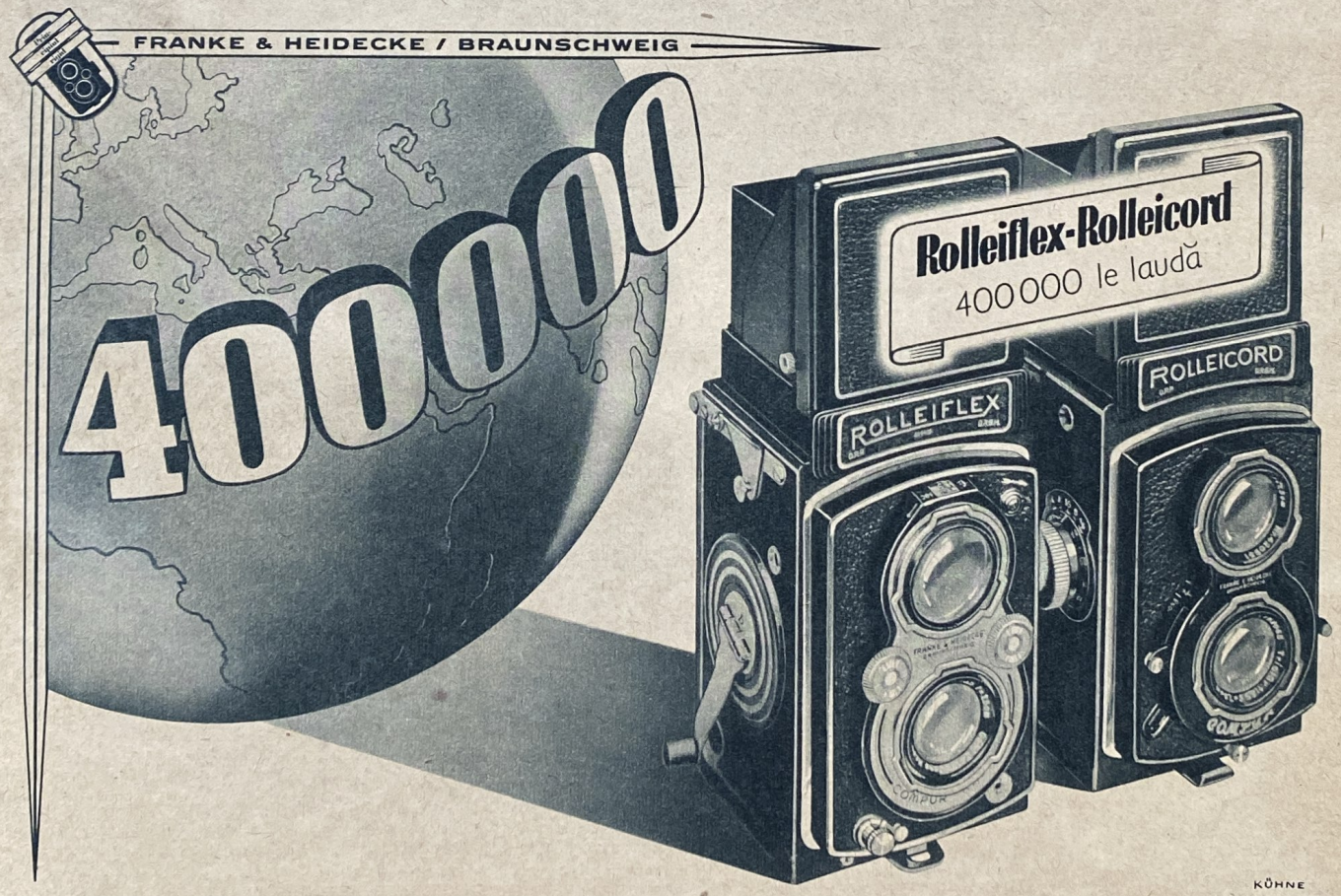

Mamă şi copil, *o nouă operă a artistei berlineze Milly Steger. Frumosul monument funebru se află la cimitirul „Waldfriedhof" din München. Este un monument pentru o mamă, care a murit la naşterea copilului. Sculptura impresionează pe admirator prin sentimentul interior pe care îl exprimă şi prin forma sa nobilă şi aspră*

In onoarea soldaţilor germani *femeia sculptor de 60 de ani a creat acest bust de parașutist. Ca şi în timpurile mari, faptele eroice de război inspiră forţa creatoare a artiştilor*

O FEMEIE SCULPTOR

O femeie care se ocupă cu sculptura? Da şi încă una care prin propriile sale puteri şi-a făcut un renume şi este considerată de mult printre maeştri. Incă din tinereţe Milly Steger s'a dedicat grelei arte şi a găsit în maestrul german Georg Kolbe un mare îndrumător. Trupul omenesc care preocupă sculptura de secole constitue şi pentru Milly Steger o inspiraţie nesecată. Mai ales două lucruri, sunt ţinute în seamă de artistă: ea urmăreşte să dea insufleţire trupurilor şi o formă clară şi reală. Capo d'operile de mare putere expresivă dovedesc că Milly Steger a realizat idealul ei în fiecare trăsătură. Munca depusă de artistă tinde să devie o operă nemuritoare

La modelul de ghips. *Milly Steger prelucrează statuia unui aruncător cu disc până în cele mai mici linieţi. După modeul de ghips opera va fi sculptată din piatră sau va fi turnată în bron*

Mâini creatore. *Din lut moale degetele frământă primul model. Ultimul model este format de artistă din ghips care chiar dacă se prelucrează mai încet este însă mai clar şi mai expresiv*

Fotografiile: Barbara Lüdecke

Creatorul de mode din Copenhaga,
care a schiţat pe această pagină cele cinci pălării, îşi caută inspiraţiile sale în istorie. Această căciuliţă cu bordură originală a creat-o după bustul frumoasei regine egiptene Nofretete

Pălării
moderne după cum se purtau odată

Dela funta lată şi cu gust
a podoabei de pe capul acestei Alsaciene s'a inspirat creatorul de mode, care a împodobit-o cu o floare modernă. Fotografiile: Lüdecke

In veacurile trecute tinerele din Flandra
purtau asemenea căciuliţi de blană şi deasupra o mare funtă din catifea şi mătase

Spaniolele poartă acest fileu pentru păr
şi deasupra elegantul fetru de culoare neagră, în timp ce . . .

In revoluţia din 1789 Franţuzoaicele
se împodobeau cu această pălărioară ascuţită şi îndrăzneaţă

Sus în Alpi la Oetztal, *unde încetează pădurile şi unde coconarii care îşi întind crăcile noduroase şi strâmbe devin tot mai rari, acolo stă o fată în portul ei colorat tirolez. Ea aruncă o privire înapoi către peisajul sălbatec şi frumos al patriei, în jos spre gospodăria care era totul pentru ea.... Cine este această femee? Şi ce o atrage să urce sus la picheţul de grăniceri, departe de pajiştele şi livezile satului ei? Este Ilse Exl, conducătoarea vestitului teatru ţărănesc din Viena, Teatrul Exl....*

Munţi de mânie şi de iubire

Filmarea cărţii lui Anzengruber „Meineidbauer" (=Ţăranul care a jurat strâmb)

.... ea joacă rolul principal feminin în filmul der „Meineidbauer" *care se pune în scenă aici la o înălţime de până la 3000 de metri după cea mai de seamă dramă a scriitorului popular german Ludwig Anzengruber*

Fotografiile: Voigt

„Vreţi să fiţi filmaţi cu mine?" *întreabă Ilse Exl, iar băeţii şi fetele nu se lasă învitaţi mult timp*

In valea lui Ache, *despre care se scrie şi în cartea lui Anzengruber mişună personalul care se îngrijeşte de filmare, aparate de filmat şi de alde cască-gură veniţi din satul vecin Sölden*

„Să spun totul...?“

ne întrebă silos caricaturistul Manfred Schmidt, când l-am rugat să ne dea o descriere a vieţii sale. Până la urmă am reuşit să-l facem să fie sincer de bunăvoie...

Manfred Schmidt povesteşte: Tata era mare comerciant de hârtie. Asta explică totul, căci deoarece hârtia nu mă costa nimic, aveam voie să măsgâlesc cantităţi enorme. Mai târziu am învăţat să cânt la saxofon, când părinţii mei nefericiţi au spus: Mai bine desenul!

Cel puţin ca înfăţişare exterioară, Manfred Schmidt este cel mai delicat dintre desenatorii noştri: arată ca un tânăr obişnuit să stea din toate privinţele înapoia unui frate mai mare şi care face aceasta zâmbind. Dar Manfred Schmidt n'are niciun frate mai mare, în afară doar de viaţă, pentru ale cărei haine n'a crescut încă deajuns. Nu vrem să spunem prin aceasta că până acum n'ar fi trăit de fel. Din contra: a umblat mult prin lume, prin toată Europa şi chiar în America de Nord. A crescut în portul Brema şi şi-a petrecut în fiecare an vacanţa pe vasul unui unchiu al său, un respectabil lup de mare de moda veche, care pe lângă întreaga artă a navigaţiei i-a vârît în cap şi obiceiul din ce în ce mai rar de a o scoate la capăt în viaţă cu numai zece cuvinte pe zi. De aceea probabil sunt deziluzionaţi toţi aceia, care invită pe Manfred Schmidt, pentrucă-şi închipuie că un caricaturist e un fel de spiriduş vesel şi cu haz, căruia-i iese din gură numai glume. Dar ceea ce iese la iveală la Manfred Schmidt e numai surâsul său mulţumit, aşa că nimeni n'are ceva în contra, dacă Schmidt vrea să plece imediat — cel mai puţin, el însuşi.

Manfred Schmidt are trei vechi pasiuni: vapoarele, vinul roşu şi cărţile cât mai mâncate de molii. E în stare să stea ore întregi în faţa căsuţei sale din împrejurimile Berlinului şi să se uite în urma vaporaşelor ce trec pe râul Havel, până când îl copleşeşte dorul de vapoarele mari. Atunci, nici una nici două, ia drumul spre Brema, ba chiar spre Marsilia sau spre Amsterdam.

Cu lucrul se chinueşte din greu. E de părere că nu e uşor să ai idei, dar asta o spun cu toţii, iar el tot o scoate până la urmă la capăt. Dacă-i vorba de noi, ne plac desenele lui, dar ambiţia lui cere mai mult, ar vrea... Dar să-l lăsăm pe el însuşi să povestească:

„Odată veni la mine un băiat dela redacţie şi mă rugă să fiu aşa de bun şi să-i dăruesc unul din desenele mele. Îi dădui voie să aleagă dintr'un teanc de două sute. Tânărul răsfoi şi răsfoi, până când la urmă spuse: ‚Ştiţi ceva, sunt dispus să mai aştept...‘ De atunci încoace ţinta mea e să desenez ceva, care să placă acestui băiat atât de mult, încât să dorească s'o aibă imediat!...“ N'a reuşit până'n ziua de azi. Dar Manfred Schmidt e încă aşa de tânăr...

După terminarea şcolii m'a preocupat filmul, însă nu mi s'a dat posibilitatea să regisez. Şi din simpla constatare că e mai uşor să porţi un creion decât un aparat de filmat, am devenit atunci desenator

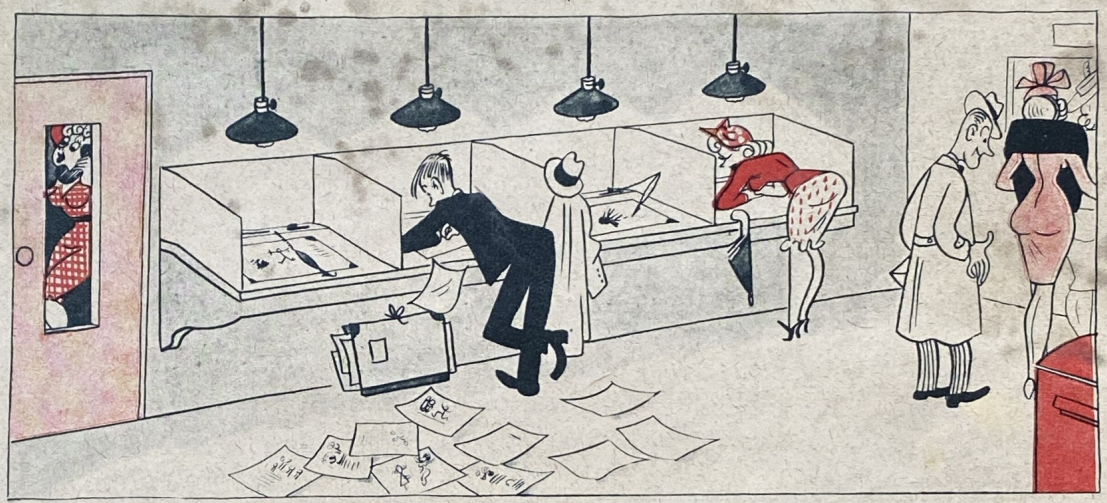

E foarte greu să devii desenator. Dar e mai greu să ai idei care să placă altora. Un ziar mi-a dat în sfârşit câteva comenzi pentru încercare. Pentru a putea să le termin în timpul activităţii mele cinematografice, desenam în pauza dela prânz la un oficiu poştal din cartierul ziarelor din Berlin. A fost timpul cel mai rodnic pentru mine. Şi astăzi când îmi lipseşte încă inspiraţia, mă duc acolo şi lucrez... îmi reuşeşte în totdeauna

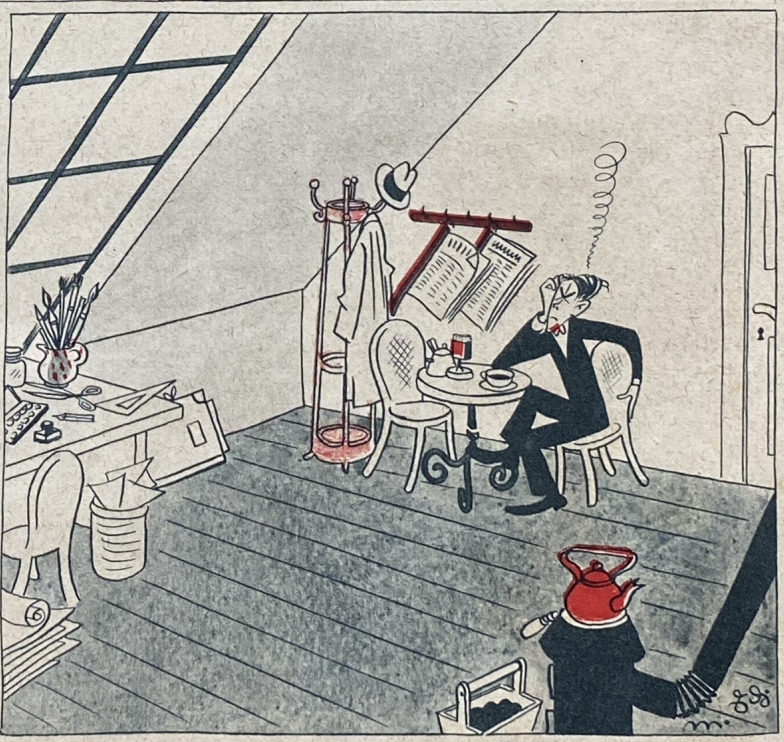

Pentru prima dată când am fost dat afară dintr'o redacţie aveam unsprezece ani. M'am furişat pe ascuns în clădire, însă portarul m'a luat de guler. El credea, că vroiam să mă joc cu „pater noster“ adică cu ascensorul

Când vroiam să desenez lucruri vesele preferam să stau în ploaie pe o bancă sub o salcie plângătoare dela marginea unui râu. Un poliţist a crezut odată că vreau să sar în apă şi că tocmai scriam o scrisoare de rămas bun

Deoarece nu ploua totdeauna mă mai duceam şi într'o cafenea. Aici mi-au venit multe idei. Soţia mea nu vedea cu ochi buni aceasta. Când a observat însă că nu merge altfel, mi-a aranjat acasă cu multă îngrijire un colţ de cafenea original. Mi se acorda chiar credit până la cel mult două ceşti de cafea

Urmare din pagina 37

Viața la Moscova în 1941

unele trăsături analoage cu zilele lui Timur-Lenk, cu vremurile de dominație tătară și cu Ivan cel Groaznic, care a alungat pe Tătari ca să așeze în locul lor un alt despotism și care e sărbătorit de istoricii bolșevici drept „cel mai mare adunător de pământ rusesc".

In acest tablou comparativ se potrivește foarte bine și faptul că dictatorul bolșevic rămânea nevăzut de masa stăpânită de dânsul, când gonea pe străzi în dosul sticlei blindate de culoare verzue, păzit de o gardă personală cu armele pregătite, precum și faptul că numai puțini au izbutit să-l vadă măcar la față.

Dar propaganda afirma că despotul nu e decât executorul comunismului, avocatul „dictaturii proletariatului", despre care Lenin a spus că e ultima fază a trecerii dela forma de stat și de economie capitalistă la aceea comunistă. Și fără îndoială că între tineretul îngrijit al clasei privilegiate existau entuziaști care credeau acest lucru. In realitate însă, chiar unui observator superficial, dacă nu venea cu idei preconcepute, îi era din ce în ce mai clar, că comunismul de nuanță bolșevică era sortit să rămână în această „ultimă fază".

Pentru aceasta regimul sovietic folosea cu iscusință tocmai ultima evoluție a războiului european. Sub deviza că Uniunea Sovietică, „patria socialismului", e amenințată de război în „încercuirea capitalistă", nu numai că se intensifică în ritm febril producția de înarmare și reforma armatei, dar se și dictară legi menite să lipsească și mai mult de drepturi masa muncitorească și să o oblige la o muncă silnică. In aceeași măsură făcea progrese situația materială a clasei de sus, care nici nu se mai sfia să se dedea înclinației ei, — foarte naturale din punct de vedere omenesc —, spre un stil de viață de mici burghezi, spre avere și proprietate particulară. Evoluția ulterioară ar fi diferențiat fără îndoială această ierarhie creată conștient de Stalin față de masa cenușie, fără să aibă vreo importanță faptul dacă această pătură s'ar mai fi lărgit puțin. Până la urmă ar fi luat naștere un stat care, ca urmare a „exploatării exploatatorului" executată sub semnul marxismului, ar fi reunit toată avuția unei șeptimi din suprafața globului în mâna unui despot. Exact cum a făcut-o marxismul în interior, tot așa acest stat ar fi folosit în exterior ideia revoluției mondiale, ca să urmărească sub semnul ei și cu aceeași brutalitate țeluri imperialiste. Aceste planuri ale despotului din Kremlin au fost acum dejucate de victorioasele trupe germane.

Medicii au stabilit de curând...

Sforăitul favorizează depunerea pietrei la dinți

Această constatare nu e de loc o glumă ci o realitate, bine cunoscută de mulți dentiști, anume că în timpul sforăitului întocmai ca la respirația obișnuită pe gură, intervine adesea o abundentă formare a pietrei la dinți. Explicația nu e greu de găsit. Oricine din noi a observat cum de pildă apa din băltoace de ploaie se usucă foarte repede mai ales pe un vânt puternic. Tot atât de favorabil pentru evaporare acționează curentul de aer pentru respirație, care la persoanele care sforăie, intră și iese pe gură. Saliva se evaporează și sărurile din ea se depun pe dinți în cantități tot mai mari.

Și acest fapt este tocmai un motiv în plus pentru combaterea sforăitului care apare mai ales în cazurile când se doarme pe spate. Cauza trebue căutată în primul rând într'o întindere a musculaturii gâtului ca o urmare a dormitului pe spate ce pricinuește o lăsare în jos a maxilarului inferior. Cel mai simplu și cel mai sigur mijloc pentru a evita sforăitul provenit din cauza menționată, rămâne dormitul pe o parte. Un mic șiretlic sporește și mai mult eficacitatea acestui mijloc. Intr'adevăr dacă ne culcăm pe partea dreaptă, cu brațul drept în așa fel pe piept încât mâna dreaptă să se odihnească pe umărul stâng (și invers când ne culcăm pe partea stângă), maxilarul inferior se va sprijini pe antebrat. Cu alte cuvinte gura rămâne închisă și sforăitul e împiedecat. Trebue însă să ținem seamă de un lucru — și nu tocmai ușor în timpul somnului: să ne îngrijim să nu schimbăm poziția...

Există profesii care împiedecă îmbolnăvirea de cancer?

Incă din vechime se știa că otrava albinelor care ajungea în corpul omenesc printr'o înțepătură a acestora, putea să aibă după împrejurări un efect vindecător. In scrierile lui Hipocrate se găsește sfatul de a se lăsa membrele ce suferă de reumatism să fie înțepate de albine. Dar și știința modernă, pentru combaterea reumatismului, întrebuințează injecțiile cu otravă de albină. Cu aceasta se pare că eficacitatea otrăvii de albină nu este tăgăduită. Tot mai des auzim că apicultorii, care după cum e și natural sunt înțepați de cele mai multe ori, se îmbolnăvesc de cancer relativ rar. Dacă această constatare se va confirma, ar fi de foarte mare importanță pentru cercetările în domeniul combaterii cancerului. Din această cauză în ultimul timp se lucrează la statistici în legătură cu observarea menționată. Acestea au dus la stabilirea că într'adevăr albinarii sunt expuși îmbolnăvirii de cancer într'o măsură mai redusă decât celelalte persoane. Chiar dacă ar fi mult prea timpuriu să tragem concluzii din această constatare totuși cel puțin o cercetare mai intensă pentru combaterea cancerului ar putea duce la rezolvarea acestei probleme.

In legătură cu aceasta mai menționăm că și despre măcelari se spune același lucru. Prin urmare și ei s'ar îmbolnăvi de cancer relativ rar. Dacă această constatare este în legătură cu faptul că măcelarul umblă mereu cu carne crudă și mănâncă de multe ori carne proaspătă și crudă și sânge, rămâne deocamdată o problemă nerezolvată. Nu mai încape îndoială că știința se va ocupa în curând și cu aceasta.

Vitamina împiedecă bolile de sânge

In spatele cuvântului grozav agranulocitoză se ascunde o îmbolnăvire neplăcută a sângelui caz constatat acum aproape 25 de ani de medicul german Werner Schulz. In sângele

Neted și lucios

ca mătasea este vârful fiecărei peniţe

Kaweco

De aceea tocul Kaweco alunecă ușor pe hârtie întocmai ca o „pană"

Ultimile creații Kaweco vi se arată cu plăcere în magazinele de specialitate

personei care suferă de această boală lipsesc anumite forme de globule albe. Urmarea este o îmbolnăvire gravă cu febră, o anghină grea și o inflamație a mucoaselor, prin urmare infecții cu care corpul din cauza slăbiciunii globulelor albe, adică a „polițiștilor corpului" nu poate să lupte.

De scurt timp medicii germani au introdus pentru combaterea acestei boli o nouă metodă: ei au făcut bolnavului o transfuzie de sânge, cu sânge dela persoane care sufereau de leococitemie, prin urmare care aveau prea multe globule albe. In multe cazuri pacienții care sufereau de un surplus de globule albe, fără speranță de scăpare, au salvat altor bolnavi viața, punând la dispoziție sângele lor bolnav.

La această terapie dramatică se mai adaugă în ultimul timp un alt tratament. S'a dovedit că anumite forme ale granulocitozei — dar mai ales acelea care pot interveni la persoane suprasensibile sau dispuse de îmbolnăvire ce au fost tratate cu o serie de medicamente chimice — pot fi vindecate foarte repede cu ajutorul vitaminei antipelagră. De asemenea același medicament s'a dovedit ca eficace contra cazurilor care se ivesc la tratarea cu mijloacele atât de bine cuvântate din seria sulfoamidelor. Aceste corpuri chimice ale căror eficacitate se întinde ori și unde acolo unde e vorba de micrococi și a căror răspândire terapeutică se întinde dela febra lăuzei până la comoția cerebrală, dela pneumonie până la răceala la băsică, provoacă câteodată cianoza (colorația vânătă sau negricioasă a pielei), turburări și dureri de cap. Printr'un tratament simultan cu substanțe antipelagre aceste simptome sunt înlăturate și tratamentul poate fi chiar continuat.

Umor și sport

Box, în secret

Primăra orașului Stockholm se pricepe și astăzi să împiedece cu succes reuniunile profesionale de box. In Suedia această interdicție e foarte criticată, de când Olle Tandberg, renumitul boxer, a trecut la profesionism, așa încât problema reuniunilor publice de box a devenit din nou acută. Ca să nu mai trebuiască să facă mereu drumul până la Goteborg, unde asemenea matchuri sunt permise, oamenii au ajuns la o idee originală. In capitala suedeză s'a întemeiat un club de box Tandberg, cu scopul de a organiza în Stockholm întâlniri pentru noul erou suedez. Intrarea este permisă numai membrilor clubului, care plătesc concernului de box o taxă de 100 coroane suedeze, câștigând dreptul de a participa la două „seri Tandberg" în clubul lui. Numărul membrilor este mărginit la 400, deoarece clubul cuprinde numai 400 de fotolii. Aceste fotolii tapițate în roșu poartă numele membrului respectiv, iar eticheta pretinde ținuta în frac pentru aceste reuniuni exclusive. Bine înțeles că în cercurile financiare din Stockholm a devenit modă, de a fi luat parte la ele.

Ideia sportivilor din Stockholm nu e tocmai nouă, căci dreptul de prioritate asupra acestei idei și-l poate revendica boxul german. Până înainte de războiul mondial boxul era interzis în Germania. Pe lângă Hamburg și Berlin, unul din primele orașe, care au întemeiat cercuri sportive de box a fost Frankfurt pe Main. Intrarea la reuniunile de box era permisă numai cu cartea de membru, iar o patrulă polițienească controla regulat „distracțiile". Printre acești vechi prieteni ai boxului din Frankfurt se numărau artiști, fabricanți, și burghezi bogați. Intr'o seară apăru deodată în sală și chestorul poliției, iar de atunci cauza boxerilor din Frankfurt era câștigată.

Președintele profet

Președintele Doumergue a ținut o cuvântare înainte de începerea finalei Cupei Davis pe anul 1931 la Paris, în care a spus: „Imi pare rău că astăzi îmi este posibil să dau pentru ultima oară semnalul de începere pentru o finală a Cupei Davis..." Ascultătorii au devenit neliniștiți. Credea oare Președintele că Franța va pierde Cupa Davis? Și el avea într'adevăr curajul s'o spună aceasta pe față? „... Căci", a continuat Doumergue, „eu nu sunt pe lista de candidați pentru viitoarele alegeri de Președinte."

Glumă și seriozitate între liniile albe

In epoca sa de glorie, „vrăjitorul" Henri Cochet avea obiceiul în timpul unei partide de tennis să joace deodată cu totul indiferent. El stătea atunci pe teren ca un începător, făcea o mutră plictisită, bătea mingea afară ori în filet și pierdea un game sau două. Cochet a revenit odată față de un jucător mai slab la același obiceiu. A pierdut game-ul întâiu, pe al doilea de asemeni, fiind atât de slab, încât prietenii săi au crezut că s'a sfârșit cu Henri. Părea că ar fi căzut într'un somn adânc în mijlocul terenului. Totul s'a schimbat însă atunci când a intervenit ceva neașteptat: arbitrul și-a părăsit atitudinea sa rezervată necesară, întrebându-l pe Cochet într'o formă politicoasă dacă-i este permis să-i spună bună dimineața și dacă domnul s'a odihnit până acum. Publicul a izbucnit în aplauze, Cochet a început să joace tennis, iar adversarul a pierdut partida. Arbitru era contele Ludi Salm, de sigur unul dintre poznașii cei mai mari, care au stat vreodată între liniile albe.

Un Robinson al săriturii în înălțime

Se poate spune că importanța problemei educației fizice e de dată recentă și multe din somitățile actuale ale sportului, s'au folosit la începutul activității lor sportive de mijloace primitive. Astfel Gustav Weinkötz, cunoscutul recordman la săritura în înălțime, din Colonia, care dela football și până la gimnastica la rec, nu s'a dat înapoi dela niciun sport, a plecat într'o bună zi în pădure nu ca colonist, ci din lipsa unui teren de sport, să se poată antrena într'un luminiș liniștit. Ca entuziasmat elev a lui Jahn, în timpul unei figuri cu avânt pe care o exersa la rec, și-a fracturat ambele încheieturi ale mâinilor, așa că a trebuit să schimbe sportul pe care îl practicase până atunci. Intocmai ca Robinson pe insula singuratecă, și-a cioplit la marginea unei păduri stâlpi cu stachetă pentru sărit, a cărat nisip, s'a înarmat cu o prăjină de cafea și s'a pus la lucru. Dacă primii săi spectatori, fagii și pinii ar fi putut să vorbească, de sigur că ei ar fi șoptit la sfârșitul fiecărui antrenament: tânărul are perspective de a ajunge ceva!

Kine-EXAKTA
și mai puternic!

Intregul farmec al motivelor de noapte, în alb-negru sau în culori, vi-l pune la dispoziție noul obiectiv de noapte, ultra-puternic, de la aparatul Kine-EXAKTA: Biotar 1:1,5 / 7,5 cm. Expuneți numai jumătate din timp ca la diafragma 1:2 și de 5 ori mai puțin ca la diafragma 1:3,5!

Prospecte detailate asupra aparatului uniocular reflex pentru film "Kine-Exakta" gratuit.

Ihagee
KAMERAWERK
STEENBERGEN&Co
Dresden-Striesen 672

Ce-o fi și cutia aia ciudată, strălucitoare? *Fetița vânzătoarei din pădurea virgină din Cambogea privește mirată dar fără teamă la omul cu aparatul fotografic. Este poate cel dintâi om alb pe care îl vede*

Indochina

țara belșugului și a misterelor

Fotografiile: André Zucca

Indochina, țara care prin acordurile cu Japonia și Thailanda a intrat de curând iarăși pe primul plan al evenimentelor asiatice, este cea mai importantă colonie Franceză, după Africa de Nord. Cele patru „protectorate" Tongkin, Laos, Annam și Cambogea și „colonia" Cochinchina au un teritoriu mai mare decât Franța, Belgia, Olanda și Elveția împreună — chiar după cedările de teritoriu făcute Thailandei. Cu toată activitatea de colonizare realizată de metropolă, Indochina este încă capabilă

Seara, lângă lacul cu lotuși. *În amurgul serii, frunzele late de lotus se oglindesc în apa de culoarea opalului. Nu se simte nicio adiere. Florile de lotus se ridică încă ca niște țepi spre lumină, dar după ce va coborî întunerecul nopții, milioane de corole roze se vor deschide în cinstea lui Buda*

Piața din Cambogea. *Legumele, orezul și untul nu sunt decât un mic exemplu din enorma producție de alimente ce se obțin din climatul tropical și din vegetația bogată. Numai cantitatea de orez exportat anual se ridică la 2 milioane tone. În afară de aceasta se cultivă porumbul, manioc, alune americane, piper, tutun, ceai, calea, soia, oleaginoase, iută și bumbac. Mari plantații de duzi servesc la fabricarea mătasei*

O înmormântare solemnă la Tongkin. *Indochina este o „încrucișare" între India și China, brahmanismul și budismul se încrucișează și se amestecă aici cu învățăturile lui Con-Fu-Țe și Lao-Țe. Budismul predomină, dar persistă încă multă credința în spiritele bune și rele care stăpânesc natura de când e lumea*

de o desvoltare extraordinară. Alături de o producție alimentară mare și variată, care poate fi sporită, bogățiile minerale sunt aproape toate neexploatate: cărbuni de calitate superioară, plumb și zinc, staniu, tungsten, grafit și aur.

Tot atât de uimitoare sunt și monumentele culturii indochineze, aici, în punctul de intersecție al influențelor de două milenii a culturii indiene și chinezești: Sunt mărturii ale unei culturi străvechi, temple minunate și statui de zei, ruine ale unor orașe învăluite în mister și înghițite aproape complect de vegetația puternică și neobosită a pădurii virgine...

Zei budiști într'un templu. *Este o lume străveche, misterioasă, cu temple în care credincioșii se închină lui Budu*

Recoltarea cauciucului. *In comparație cu posesiunile britanice și olandeze învecinate, producția de cauciuc brut a Indochinei Franceze a fost până acum relativ redusă*

Urmare din pagina 27

Domnul din Caluta

Poziția sa pe dealurile de pe malul stâng al Arnului este fără rival, privelistea asupra orașului de pe părțile cele mai înalte ale rampei de o frumusețe răpitoare; verdele întunecat al gorunilor, apoi albia întinsă a văii cu pădurile ei argintii de măslini și cu pâlcurile întunecate de chiparoși, toate se reunesc într'o armonie din cele mai desăvârșite. Ziua era nespus de frumoasă, cu zăpușeala ei blândă. In bătaia domoală a vântului ne așezarăm pe o bancă. Mă aplecai peste mâna ei și o rugai să-mi fie soție.

Petrecurăm câțiva ani în adevărată fericire, până când soarta se schimbă. Nu știu cum mi-a venit, dar în ziua botezului Graciei o idee ciudată mă făcu să-i scriu lui Mihael Svalberg și să-i comunic întâmplarea care face ca soția mea să fie o fostă baroneasă de Svalberg. Nu primii niciun răspuns, dar din ziua aceea nu mai avui liniște. Nu că mi-aș fi petrecut zilele în supărări, dar mi se părea că am intrat într'un laț de încurcături misterioase, din care nu mă pot elibera. Și soția mea părea că s'a schimbat, câte odată ne aruncam unul în brațele celuilalt cu acea pasiune pe care o provoacă numai presimțirea unei nenorociri. Locuiam în Roma, unde familia mea poseda din vechime un palazzo întunecat. Mica Gracia avea pe atunci trei ani, iar eu îmi luasem obiceiul să urc pe înserate Palatinul și să privesc orașul întins la picioarele mele.

Într'o seară timpurie de toamnă îmi reluai locul obișnuit, singur vizitator la ora aceea. Jos zăcea Forum Romanum, în dreapta ardea craterul Coloseum într'un roșu aprins. Albastrul blând al munților dela Tivoli se prefăcea pe încetul într'un violet întunecat. Pentru o clipă totul străluci în aceeași lumină de foc. Apoi se lăsă noaptea, iar din noapte se desprinse o figură într'o manta largă, în care recunoscui pe Mihael Svalberg din Calcuta.

In clipa aceea mi-am dat seama că am trăit ani de-a-rândul în umbra acestei mișcări. Imi adunai puterile și-i spusei: „Bună seara, Svalberg, așa dar tot ai venit?"

Se schimbase mult, ochii îi erau adânciți în orbite, iar părul rar îi atârna în smocuri uscate în jurul capului.

„Bună seara", spuse el, iar imediat adăugă: „E prima mea vizită la Roma. Ca atâția alții, cunosc Italia numai din cărți." Apoi începurăm să cutreerăm prin oraș, sub un cer plin de stele verzi și roșii, albe și albastre. Era o rouă sinistră, de miez de noapte. Eram în puterea lui și eram dus ca o frunză pe valurile voinței sale, îndreptată contra mea, fără să știu pentru ce. Câteodată, când treceam prin raza de lumină a unei ferestre, aruncam câte o privire spre fața lui. Prindeam odată un ochiu sticlos și fix, altă dată o gură ale cărei culțuri tremurau ca la un copil ce plânge. „De ce umblăm prin oraș?", întrebai eu. El însă râse numai, apoi vorbi cu o voce înnecată, pe care o reținea numai cu sforțări: „Unde ți-i casa?", mă întrebă el. „Du-mă acasă la tine."

Mă supusei, începea să plouă și stelele se ascundeau tremurând.

„Universul se prăbușește", spuse deodată Svalberg, „iar eu sunt demonul lui. Toți cei fără odihnă sunt demoni. In evul mediu se clădeau oameni din piatră, cu ghiare la mâini și la picioare; și eu am astfel de ghiare la mâini și la picioare. Carlo Toricelli, îți spun că stai la mormântul meu. Mihael Svalberg a încetat să mai trăiască, iar tu ești ucigașul lui. Umbră lui Svalberg va merge la Calcuta, la Benares sau la Madras și va face negoț cu piele. Probabil că se va lăsa înșelat, căci ce-l interesează pe el bunurile acestui pământ? Mihael Svalberg a fost un drumeț pe aceasta lume. Mihael Svalberg e ca o bilă de biliard, e împins, alunecă și se ciocnește de o altă bilă de acelaș fel. Această bilă se cheamă Carlo Toricelli. După ce s'au ciocnit, ambele bile se prăbușesc."

Stăteam în fața casei cufundate în întuneric. La porunca lui ne așezarăm pe treptele dela intrare. Pe față ne luneca ploaia. Aprinserăm amândoi câte o țigară, care plutea prin întuneric ca un licurici. Respirația noastră se amestecă, apăsându-ne pe amândoi.

„Nu vrei să intri?", îl întrebai eu.

„Nu, spuse el, dar dacă vrei tu..."

„Nu, în ruptul capului nu vreau", spusei eu cu dinții încleștați.

„Așa e bine", îmi răspunse el, „am ajuns în sfârșit acolo unde trebuia. Mă urăști și tu tot pe cât te urăsc eu."

Convorbirea noastră începea să devină din ce în ce mai fantastică.

„Nu", îi spusei eu, „nu te urăsc, dar îmi ești antipatic, am impresia că-mi doresti răul." Văzui cum își aprinde o a doua țigară, mâna sa mișca chibritul în liniște; după această liniște recunoscui cât e de agitat.

„Am să-ți spun o poveste", începu el apoi, „o poveste curioasă. Era odată un om, pe omul acela îl chema Mihael Svalberg și era un mare ticălos, un mare bețiv, jucător de cărți și aventurier. Așa fusese scris la leagănul lui, deși părinții erau oameni de treabă. Acești părinți cumsecade încercară să-l îndrepte, el însă nu se lăsă îndreptat, stătea la moșiile sale și arunca în vânt aurul lucitor. Atunci îi încrucișă drumul o femeie. Omul Svalberg nu credea în femeia curată și nevinovată, avusese mult de face cu ele și ele i se arătaseră nici foarte curate și nici caste. Din contra, erau ca niște cățeluși albi, care știu să apere cu dinți ascuțiți o bucățică de carne. In adevăr, îți spun, dela ele poți totdeauna să înveți ceva. Atunci încrucișă drumul lui Svalberg o femeie, care era puțin altfel. Sau poate că nu era de fel altfel, poate că numai îi părea lui că e ea puțin altfel, și asta se întâmplă câteodată. Se întâmplă însă cel puțin ceva, ce nimeni n'ar fi crezut posibil. Omul Svalberg

. . . Mă aplecai peste mâna ei și o rugai să-mi fie soție . . .

începu să se transforme, se topea ca zahărul, se târî în genunchi la picioarele acestei femei, o obținu, și printr'o minune și capriciul lui avu durată. Pentru prima dată respira un aer care era curat și se îmbătă de el. Apoi iar i se ridică împotrivă destinul.

Izbucni revoluția și începu un măcel în stil mare. Omul Svalberg se gândi la casa lui dragă și puse mâna pe armă. Își luă rămas bun dela soție și chiar dela prima încăierare simți pe propria-i piele ce înseamnă lupta. Așa că după aceea zăcu într'o baracă mucegăită. Avea coșmaruri, trecu multă vreme, iar când se deșteptă, află că din casa lui a rămas numai scrum și cenușă, că au aprins-o roșii, împreună cu vitele și cu oamenii, plus probabil și tânăra-i și dragă soție. Atunci se lăsă asupra omului nostru o mare furie. Impungea în jurul lui ca un mistreț. Avea înaintea ochilor numai pe tânăra și dragă lui soție, vedea mereu cum i se aprinde rochia în flăcări, iar asta-l mâna spre fapte din ce în ce mai sălbatece. Apoi dintr'odată totul luă sfârșit omul Svalberg se rostogoli ca o mingă în jurul pământului. Plecă spre Calcuta și făcu negoț cu sămânță de in și de rapiță, la așa ceva se mai pricepea.

Frumos oraș, Calcuta asta, învață pe om să privească lucrurile cu umor, între alte lucruri chiar pe el însuși. Incepu să se joace cu viața ca cu o sfârlează, o învârtea într'o parte, o învârtea în alta, ea dădea însă mereu acelaș sunet gol de tinichea, ca și cum i-ar lipsi ceva în mecanism. Cunoscu și femei, dar nu se mai aprinse. Nici nu mai credea că se poate că cineva să se îmbete de asemenea lucruri. Era negustor, așa că pentru plăcerile lui plătea. De două ori în trei ani îl prinse dorul de casă, era o senzație ca și când cineva i-ar răscoli un ac prin pântece.

Apoi dintr'odată veni o scrisoare, într'însa se spunea că femeia cea tânără și dragă e încă în viață, ba chiar că adusese pe lume un copilaș dulce și nevinovat. Asta-l lovi pe omul Svalberg ca o maciucă'n ceafă. Își adună bagajele, voia să trăiască, să trăiască și să fie mai bun, pentru ultima oară așează totul pe o singură carte."

Simțeam că tremur ca varga. Mă așezai în fața ușii și o acoperii cu trupul meu.

„Aici nu poți să intri", spusei eu. „Înțelege. . . . s'au încheiat legături noui, D-ta ai distruge totul."

El râse și asvârli țigara departe de dânsul.

„Copilașul dulce și nevinovat", spuse el. „De altfel am și fost la dânsa."

Genunchii mi se îndoiră.

„Și?", atât putui îngâima.

Atunci el spuse: „Oh, du-te dracului!" și dispăru deodată în întuneric.

După acestea am trăit foarte tă... n'am vorbit niciodată soției mele ... pre întâlnirea cu Svalberg, iar ea ev... orice aluzie aspura acestui fapt. An... de-a-rândul am trăit cu siguranța că am repurtat victoria asupra inimei ei, iar acest gând era deosebit de dulce pentru mine. Scurtă vreme după moartea ei, despre care de altfel am înconștiințat pe Svalberg, primii vizita unui oarecare Sylvester St. Erth din Calcuta. Imi amintii imediat de adresa lui. Era un om morocănos, neromantic, care se achită de însărcinarea ce avea fără multe vorbe. „Domnule Conte, am însărcinarea să vă aduc la cunoștință moartea Domnului von Svalberg. A căzut de pe cal."

„Scumpe Domn", spusei eu obosit cunosc bine pe Domnul von Svalberg, am fost la mormântul lui". Dar micul domn mă privi cu neîncredere: „Acest lucru trebue să-l știti D-v. mai bine ca mine. Eu trebue numai să vă înmânez această scrisoare. D-l von Svalberg m'a însărcinat să v'o înmânez personal după moartea lui. Cum m'a numit legatar universal numai cu această condiție, am fost obligat să fac această călătorie grea și neplăcută. De aceea vă rog să-mi dați o confirmare că ați primit scrisoarea din mâinile mele."

Rămas singur, desfăcui plicul. In el stătea scris de mâna lui Svalberg: „Cum am convingerea că în orice caz veți trăi mai mult ca mine, doresc ca, atât cât mai e vreme, să vă comunic că decedata, atunci când a binevoit să vă prefere pe D-v., n'a făcut aceasta din pasiune pentru persoana D-v., ci numai din grijă de Gracia, copilul ei, căruia nu voia să-i răpească fericirea tinereții. Poate că nu e prea nobil din partea mea ca după moarte să mai doresc a descărca câteva lovituri în vânt, dar nu-mi pot refuza satisfacția ca, după ce ați asistat la incinerarea mea trupească, să iau și eu parte măcar cu spiritul la aceea a D-v. Fiecare mișcare din univers își are origina în alta precedentă. Exprimându-vă înalta mea considerație, rămân al D-v. Mihael von Svalberg."

Contele făcu o pauză, apoi adăugă „Von Svalberg nu s'a înșelat, descoperirea aceasta m'a costat viața."

Signal Nr. 21 Anul 2, Numărul 1 din Noemvrie 1941 — Apare odată la 14 zile — Redactor-șef interimar Heinz Medefind / Editura și tiparul: Deutscher Verlag, Berlin SW 68, Kochstr. 22-26. Toate drepturile rezervate All rights reserved / Entered as second class matter at the Postoffice at New York, N. Y.

Catul de sus al restaurantului mult apreciat în străinătate și Germania a fost înzestrat în stilul Biedermeier încă din timpul înființării. In vitrine sunt expuse porțelanuri interesante din manufactura înființată de Frideric cel Mare.

KRANZLER

Prin renumitul colț „Unter den Linden“ devenit o noțiune pentru Berlin, formează și acum cel mai frecventat colț din Vestul metropolei

Terasa cofetăriei „Kranzler“ este cea mai mare și cea mai frumoasă terasă de cafenea din Berlinul de Vest și formează locul de întâlnire de pe Kurfürstendamm al lumii internaționale

Signal

O fiară mică — dar . . .

vai și amar de acela care ar îndrăzni să o tachineze!

Fotografia: Pabel